

BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA
GAZDÁLKODÁSI KAR ZALAEGERSZEG

**Az Anonim Kft. vagyoni-, pénzügyi és jövedelmi
helyzetének elemzése a beszámolók adatai alapján**

Belső konzulens: Péterfi Mónika

Külső Konzulens: Zarka Zsolt

Szabó Barbara

Nappali tagozat

Pénzügy-számvitel szak

Számvitel szakirány

2015

NYILATKOZAT

a szakdolgozat digitális formátumának benyújtásáról

A hallgató neve: **Szabó Barbara**

Szak/szakirány: **Pénzügy –számvitel/ Számvitel**

Neptun kód: **BF7K3G** A szakdolgozat megvédésének dátuma (év): **2015**

A szakdolgozat pontos címe:

Az Anonim Kft. vagyoni-, pénzügyi és jövedelmi helyzetének elemzése a beszámoló adatai alapján

Belső konzulens neve: **Péterfi Mónika**

Külső konzulens neve: **Zarka Zsolt**

Legalább 5 kulcsszó a dolgozat tartalmára vonatkozóan:

Jövedelmezőség, Komplex gazdasági elemzés, Mérlegelemzés, Pénzügyi helyzet, Likviditás.

Benyújtott szakdolgozatom **nem titkosított / titkosított.**

(Kérjük a megfelelőt aláhúzni! Titkosított dolgozat esetén kérjük a titkosítási kérelem egy eredeti példányát leadni: a kérelem digitális másolatának a szakdolgozat digitális formátumában szerepelnie kell.)

Hozzájárulok / nem járulok hozzá, hogy nem titkosított szakdolgozatomat a főiskola könyvtára az interneten a nyilvánosság számára közzétegye. *(Kérjük a megfelelőt aláhúzni!)* Hozzájárulásom - szerzői jogaim maradéktalan tiszteletben tartása mellett – egy nem kizárólagos, időtartamra nem korlátozott felhasználási engedély.

Felelősségem tudatában kijelentem, hogy szakdolgozatom digitális adatállománya mindenben eleget tesz a vonatkozó és hatályos intézményi előírásoknak, tartalma megegyezik a nyomtatott formában benyújtott szakdolgozatommal.

Dátum: Zalaegerszeg, 2015. 05.19.

.....
hallgató aláírása

A digitális szakdolgozat könyvtári benyújtását és átvételét igazolom.

Dátum: 2015 MÁJ 19. .....

.....
könyvtári munkatárs

P.H.
Budapesti Gazdasági Főiskola
Gazdálkodási Kar Zalaegerszeg Könyvtára
8900 Zalaegerszeg
Gasparich u. 18/A
Adószám: 15929822-2-42

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	3
2. Cégbemutató	5
2.1. A társaság megalakulása, felépítése	5
2.2. A vállalkozás szervezeti felépítése	7
2.3. Könyvvezetési és beszámolási kötelezettség	9
2.4. A vállalkozás számviteli politikája	10
3. A vállalat vagyoni helyzetének vizsgálata	18
3.1. Mérlegadatok elemzése	18
3.1.1. Az eszközök összetétele	18
3.1.2. A források összetétele	23
3.2. A vagyon fedezettségének vizsgálata	27
3.3. A tőkeszerkezet elemzése	29
4. A pénzügyi helyzet vizsgálata	33
4.1. Likviditási mutatók	33
4.2. Tőkeáttételi mutatók	36
5. Az eredmény-kimutatás vizsgálata	39
5.1. A vállalat jövedelmezőségének elemzése	39
5.1.1. Árbevétel-arányos jövedelmezőségi mutatók levezetése	40
5.1.2. Tőkearányos jövedelmezőség	41
5.1.3. Élőmunka- arányos jövedelmezőségi mutató	44
5.1.4. Eszközarányos jövedelmezőség	46
5.2. Hatékonyságvizsgálat	48
5.2.1. Nettó termelési érték levezetése	51
5.2.2. Komplex hatékonyság	53
5.2.3. Parciális hatékonyság	54
5.2.4. Az eredmény levezetése	61
6. Összefoglalás	63
7. Irodalomjegyzék	66
8. Mellékletek	67

1. Bevezetés

Szakedolgozatom témájaként egy vállalat vagyoni-, pénzügyi és jövedelmi helyzetének elemzését választottam a beszámoló felhasználása alapján.

Döntésem főleg személyes okokból esett a társaságra, mivel korábban már itt töltöttem a nyári szakmai gyakorlatom, így szívesen fogadtak, segítettek munkámat és biztosították a szükséges forrásokat.

Úgy érzem, hogy a választott téma fedi le legjobban a főiskolán szerzett gazdasági ismereteimet, és amelyeket később is tudok majd hasznosítani.

A pénzügyi elemzés nagyon fontos a vállalatok számára, hogy pontos képet kapjanak a társaság vezetői és hitelezői annak tevékenységéről és eredményességéről. A tulajdonosoktól jogos igény a vagyoni helyzet stabil megléte, a vállalkozás megfelelő jövedelemteremtő képessége. A tényleges költségek ismerete, azok alakulása és elemzése nagyon lényeges a potenciális befektetőknek is, hogy lehetőségük legyen mérlegelni a befektetési döntéseiket, tisztában legyenek a társaságtól elvárható hozammal és kockázattal.

Az elemzés célja, hogy feltárja, számszerűsítse és értékelje azokat a feltételeket, amelyek befolyásolják a társaság gazdálkodását, a vezetés döntéseinek előkészítését, valamint a megtett intézkedések végrehajtását. Egyértelműen kijelenthető, hogy a vállalkozások értékelése nagyon fontos, mert így pontosabb képet kaphatunk azok gazdasági helyzetükről, segítséget nyújt a szükséges lépések megítéléséhez és hozzájárul a színvonal fejlesztéséhez.

Az alapos elemzést a számviteli törvény is előírja az éves beszámoló tartalmának meghatározásával, nyilvánosságra hozatalával és közzétételi kötelezettségével. A számviteli törvény célja, hogy „ meghatározza a hatálya alá tartozók beszámolási és könyvvezetési kötelezettségét, a beszámoló összeállítását a könyvek vezetése során érvényesítendő elveket, az azokra épített szabályokat, valamint a nyilvánosságra hozatalra, a közzétételre és a könyvvizsgálatra vonatkozó követelményeket.”¹

Célom az volt, hogy a vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi helyzet elemzéséhez szükséges (likviditási, eladósodottsági, működési, hatékonysági) mutatókat és azok alakulását bemutassam, a 2011, 2012 és 2013-as időszakra vonatkozóan kiszámoljam és a kapott értékeket magyarázzam. A mérleg és eredmény-kimutatás

---

¹ 2000. évi c. törvény a számvitelről

elemzés eredménye általában a tárgyév és a bázisév megfelelő adatainak hányadosa, amely megmutatja, hogy mennyi a változás a vetítési alaphoz képest.

A jövedelmezőségi helyzet a nyereségre, a pénzügyi helyzet részletezése az alanyi és tárgyi likviditásra vonatkozik, a vagyoni helyzet magyarázza a vállalkozás jövedelmezőségének helyzetét.

A szállítók és vevők számára is fontos, hogy a kiszámítható üzleti kapcsolatban a biztonságos pénzügyi helyzetről megfelelő információjuk legyen.

Végül, a munkavállalók biztos munkahelye, a tevékenység folytatásának ismerete jelenti a kiszámíthatóságot.

Szakedolgozatomban az Anonim Korlátolt Felelősségű Társaság helyzetét vizsgálom, amelynél a cégnév kitalált, de adatai valóságosak.

A vizsgálat során a mérleg és eredmény-kimutatás adatait elemzem különböző gazdasági mutatók segítségével.

A pénzügyi kimutatások használatával az elemző nagyon sokat megtudhatunk egy vállalkozás pénzügyi teljesítményéről.

Az első részben bemutatom a vállalkozás történetét, tevékenységi körét és jövőbeni terveit. Az eredmények összehasonlíthatóságához az elemzőnek meg kell ismerni a vállalkozást, csak ez után lesz képes arra, hogy az időszakok különbségeit megmagyarázza.

A dolgozatom fő része a mérleg és a beszámolók alapján készülő elemzés, melyek belső szerkezetét vizsgálom. Ennek keretében elsősorban a komplex elemzés tárgy által megismert módszereket, eljárásokat alkalmazom.

A vagyoni elemzés során a mérlegben szereplő eszközök és források összetételét vizsgálom, amely magyarázza a vállalkozás jövedelmezőségének helyzetét.

A pénzügyi mutatók átfogó képet adnak a vállalkozás likviditásáról, adósságállományának alakulásáról.

Végül a jövedelmezőségi helyzet elemzése folyamán először a vállalkozás fejlődésének mérésére alkalmazom a komplex-, élőmunka- és eszközhatékonysági mutatókat.

Majd a dolgozatot az eredménykategóriák részletes elemzésével zárom.

2. Cégbemutató

2.1. A társaság megalakulása, felépítése

Mielőtt elkezdeném az Anonim Kft. vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetének vizsgálatát, fontosnak tartom a vállalkozás történetébe, tevékenységi körébe és gazdasági helyzetébe való betekintést.

Az Anonim Korlátolt Felelősségű Társaság 2006. évben indult a működése, mint építőipari vállalkozás. Tevékenységét 7-8 fő alkalmazottal kezdte meg főként az út- és közműépítési munkák kivitelezésével Zalaegerszegen és környékén. Kezdetben alvállalkozóként kisebb, főként csatornázási, szennyvíz- és csapadékcsatorna építési feladatokat látott el. Később a cég folyamatos növekedése, fejlődése, a referenciák gyarapodása lehetővé tette a tárgyi és személyi eszközök bővítését, amely alkalmassá vált nagyobb volumenű munkák elvégzésére. A növekedés hatására a társaság tevékenységi köre lényegesen kiszélesedett, de a csatornázási munkák az egyik fő profilja maradt a vállalkozásnak.

Mára a társaság fő tevékenysége a mély- és közmű építésű munkák teljes skálája, azaz az ivóvízvezeték építés, a csapadék- és szennyvízcsatorna építés, az út- és térburkolatok építése, alapozási munkák, közműkiváltások, telekkialakítások, vízrendezési munkák, telefonhálózat kivitelezés, híd- és egyéb mélyépítési műtárgyak kivitelezése, szabadidő és sportlétesítmények megvalósítása. Jelenleg elsősorban út- térburkolatok és mélyépítési (alapozási, közműépítési) munkák kivitelezését, valamint a felsoroltak bontásával kapcsolatos munkákat is végeznek. A társaság működési területe a Nyugat-Dunántúli régióra összpontosul, főként Zala, Vas, Somogy és Veszprém megyére.

A vállalkozás árbevételének jelentős részét jellemzően a fővállalkozók által elnyert nagyobb volumenű projektekben való alvállalkozói közreműködés teszi ki. Emellett a társaság minden évben kisebb-nagyobb nagyságrendű közbeszerzési munkákban, valamint magánberuházásokban fővállalkozóként vesz részt.

Megbízóikkal és szállítóikkal a munkálatok során sikerült kedvező munkakapcsolatot kialakítani, amely a rájuk bízott feladat legjobb minőségű elvégzésén, a rendszeres kapcsolattartáson, az állandó koordináción és a kölcsönös bizalmon alapul.

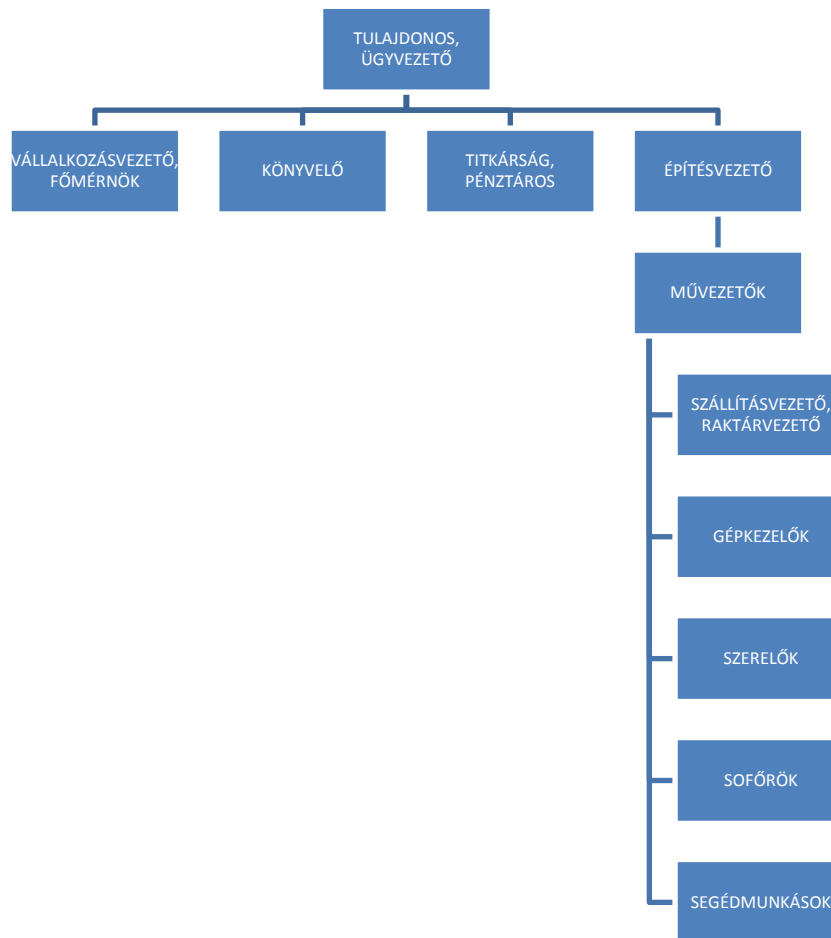
A vállalkozás fokozott figyelmet szentel a munka megfelelő minőségére és a vállalt határidők betartására.

A jövőbeli tervek:

A 2014-2020 EU költségvetési időszakban még rendkívül nagymértékű infrastrukturális beruházások finanszírozása történik a közösségi támogatásokból mind a központi, mind a helyi önkormányzati beruházások esetében (út-, közmű- és vasútépítés). Ennek keretében a Swietelsky Kft. folyamatosan biztosít részükre alvállalkozói tevékenység keretében munkát. Évente néhány kisebb beruházást tudnak elnyerni a személyi és gépi kapacitásaiknak megfelelő mértékben. A jövőben is e kereteken belül kívánnak tevékenykedni ennek megbízhatósága és kiszámíthatósága, az eddig tapasztalt fizetési fegyelme miatt.

- A műszaki háttér kialakítása a jelen pályázat keretében, saját tulajdonú géppálmánnyal.
- Új telephely kialakítása a pályázati rendszer felhasználásával (iroda + javítóbázis + raktározás).
- Saját munkák arányának növelése a várhatóan megélnéknélő piacon.
- Stabil háttérrel és a meghatározó műszaki szakemberek alkalmazottként céghez kötésével az alvállalkozói tevékenység diverzifikálása a cél, nagyobb volumenű munkák elvégzéséhez (100-500 millió forint értékű alvállalkozó megbízások megcélzása).
- A folyamatosan meghirdetésre kerülő főútvonal felújítási, átépítési programban történő nagyobb szerepvállalás, a munkálatokhoz szükséges korszerű szállítóeszközök beszerzését megvalósítani.
- Szennyvízesatorna hálózatok kiépítésében szeretnének már a tervezés időszakában részt vállalni, és a kivitelezési munkálatokat végig vinni.
- Könnyűszerkezetes csarnokok (pl. logisztikai központok, közraktárak) építését minél nagyobb számban elnyerni.
- Céljük a környezetvédelmi beruházásokban való aktív részvétel is.

2.2. A vállalkozás szervezeti felépítése

1. számú ábra Saját készítés az Anonim Kft. adatai alapján

A Kft. alapítása óta a társaság *ügyvezetője* látja el a vezetői, pénzügyi, mérnöki és műszaki előkészítői tevékenységeket. Ő a cég tulajdonosa, végzettsége szerint építőmérnök. Szakmai gyakorlati tapasztalatai valamint szakképzettsége kiváló alapot adnak ahhoz, hogy a szervezet egész rendszerét átlássa s meg hozza a szükséges szakmai vagy éppen pénzügyi döntéseket. Képviseli a gazdasági szervezetet, intézi a szervezet ügyeit, gyakorolja a munkáltatói jogokat és gondoskodik a dolgozók képzéséről.

A társaság az alapítása óta rendelkezik saját alkalmazottakkal is.

- 1 fő *vállalkozásvezető/főmérnök*, akinek feladata a rövid és hosszú távú célok kitűzése, szervezése, a megvalósítás ellenőrzése. A projektek megvalósításához szükséges (pénzügyi) erőforrások megteremtése. Tennivalói között van az ajánlatkészítés, ajánlatkérés, kapcsolattartás a partnerekkel.

- 1 fő *könyvelő*, aki könyvviteli tevékenységet lát el, számítási, adatbeviteli és ellenőrzési feladatokat végez a számviteli nyilvántartásokhoz felhasznált elsődleges pénzügyi adatok összegyűjtése érdekében. Elkészíti a társasági mérleg- és a vagyonkimutatását.

- 1 fő *pénztáros/titkárságvezető*, aki az irodában folyó, elsősorban az adminisztrációs munkát és kommunikációs kapcsolatokat látja el. Az irodában folyó ügyviteli folyamatokat szervezi.

- 1 fő *szállításvezető/raktárvezető*, akinek feladata a költséghatékony és optimális fuvarszervezés, gépjárművek műszaki állapotának felügyelete, szükséges javítások elvégeztetése, a szállításhoz kapcsolódó adminisztrációs tevékenység irányítása, szállítási információk továbbítása a partnerek felé, tankolási, javítási, és fuvarozói számlák ellenőrzése.

Felelős az anyagbeszerzésért, és raktározási feladatokért, a szükséges anyagok segédeszközök beszerzéséért.

- 2 fő *szereelő*, akik a gépek karbantartásáról, műszaki állapotukról, hibafeltárás utáni javításról gondoskodnak, illetve beállítási és felújítási műveleteket végeznek, amihez saját karbantartó műhely is rendelkezésükre áll. Felkészítik a gépjárműveket, a műszaki és eredetiségvizsgálatra valamint a környezetvédelmi felülvizsgálatra.

A munkaterületen tartózkodik 1 fő *építésvezető* is, aki megtervezi, vezeti, koordinálja és ellenőrzi a vállalat építési tevékenységét, továbbá feladata az építészeti tervrajzok és specifikációk értelmezése az építésügyi előírások, valamint a teljesítményre, minőségre, költségekre és biztonságra vonatkozó szabványok betartása és betartatása. Az építésvezető látja el a felelős műszaki vezetői feladatokat is. Koordinálja a művezetőket, esetlegesen az alvállalkozókat, a projektekhez szükséges személyi és eszközfeltételeket irányozza elő. Részt vesz új projektek, munkák keresésében, az ajánlatadási folyamatban, az alvállalkozók versenyeztetésében.

A társaság a munkák nagyságától, jellegétől és az alvállalkozóktól függően foglalkoztat:

- 3 fő *művezetőt* is, akik több évtizedes gyakorlattal rendelkeznek a mélyépítési tevékenység területén. Ők a munkát irányítják és felügyelik valamint szabad kezet kaptak az ügyvezetőtől a munkák lebonyolítására, a munkaerő koordinálására.

Feladatuk még az anyagok és berendezések beszerzése, szállítása; az egység működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

- 4 fő *gépkézeli*, akik a munkagépeket irányítják, gondoskodnak az árkok, csatornák és alapok kiásásáról, a föld kiemeléséről és elegyengetéséről. A munkavégzés helyszíne gyakran változó, mely sok utazással jár együtt. Mivel az effektív munkavégzés szezonális, így tavasztól-őszig rendszerint napi 10-12 órát kell dolgozni, télen részleges vagy teljes munkaszünet van.
- 3 fő *sofőr*, akik a *kiemelt föld* és egyéb anyagok elhordásáról gondoskodnak.
- Továbbá 10fő szakmunkás is dolgozik a vállalkozás alkalmazásában, akik a művezetők felügyelete mellett végzik munkájukat.

2.3. Könyvvezetési és beszámolási kötelezettség

„A könyvvezetési tevékenység keretében a vállalkozás a tevékenysége során előforduló, a vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetére kiható gazdasági eseményekről – a számviteli törvényben meghatározott szabályok szerint- folyamatos nyilvántartást vezet és az üzleti év végével azt lezárja.”

Az Anonim Kft. kettős könyvvitelt vezet, ennek keretében a társaság kezelésében, használatában, illetve tulajdonában lévő eszközökről és azok forrásairól, továbbá a gazdasági műveleteiről olyan könyvviteli nyilvántartást köteles vezetni, amely az eszközökben és forrásokban bekövetkezett változásokat a valóságnak megfelelően, folyamatosan, zárt rendszerben, áttekinthetően mutatja.

A számviteli törvény a kettős könyvvitel rendszerének kereteit úgy határozza meg, hogy tíz számlaosztályt jelöl ki és meghatározza az egyes számlaosztályok tartalmát. A vállalkozások számára a számlaosztályok alkalmazása kötelező, azokon belül azonban önállóan határozhatják meg az előírt tartalomhoz igazodó főkönyvi számlákat. Az egységes számlakeret számlaosztályai és a mérleg eszköz és forrás csoportjai, valamint az eredmény-kimutatás főbb bevétel és ráfordítás tételei között szoros összefüggés van.

A társaság a költségelszámolás során az 5. költség nemek számlaosztályban könyveli a költségeket, a másodlagos 6. költséghelyek és 7. tevékenység költségei számlaosztálybeli költségelszámolást nem alkalmazza.

A társaság működéséről, vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetéről az üzleti év zárását követően, a számviteli törvényben meghatározott könyvvezetéssel alátámasztott beszámolót köteles készíteni, melynek megbízható és valós képet kell mutatnia.

A vállalat a számviteli törvényben meghatározott mérlegsémák közül az „A” tagolású változatot alkalmazza. Az üzemi (üzleti) tevékenység eredmények levezetéséhez a „összköltség eljárás” módszerét, ezen belül az „A” tagolású változatot használja.

2.4. A vállalkozás számviteli politikája

„A törvényben rögzített alapelvek, értékelési előírások alapján ki kell alakítani és írásba kell foglalni a gazdálkodó adottságainak, körülményeinek leginkább megfelelő - a törvény végrehajtásának módszereit, eszközeit meghatározó - számviteli politikát.”²

A számviteli politika a vállalkozónál a számviteli törvény végrehajtásához szükséges módszerek, eszközök és eljárások összessége, amelyek kihatással vannak a vállalkozó vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetére, befolyásolják a vállalkozó eredményét.

A számviteli törvényben rögzített alapelvek, értékelési előírások alapján ki kell alakítani és írásba kell foglalni a vállalkozó adottságainak, körülményeinek leginkább megfelelő számviteli politikát. A számviteli politika keretében rögzíteni kell azokat a gazdálkodóra jellemző

- szabályokat,
- előírásokat,
- módszereket, amelyekkel meghatározza a vállalkozó, hogy
- mit tekint a számviteli elszámolás, az értékelés szempontjából
  - lényegesnek, illetve
  - nem lényegesnek,
  - jelentősnek illetve
  - nem jelentősnek.

A számviteli politika a vállalkozó adottságaihoz, sajátos körülményeihez igazított, a számviteli alapelvek, a számviteli jogszabályok alapján kialakított, a számviteli elszámolások, az eszközök-források értékelése, a számviteli beszámoló készítése során alkalmazott számviteli politikai döntések, végrehajtási módszerek, eszközök és sajátos szabályok összessége.

A számviteli politika lényegében döntések összessége. Ebből következik, hogy a számviteli politika keretében hozott szabályozások az adott vállalkozóra kötelező érvényűek, azoktól eltérni csak a számviteli politika módosítása, megváltoztatása, a

---

² 2000. évi c. 14.§ 3. bekezdése törvény a számvitelről

módosított, illetve megváltozott szabályzatok elfogadása után, az azokban foglaltaknak megfelelő módon lehet.

A számviteli politika elkészítéséért, módosításáért, változtatásáért a vállalkozó képviselőjére jogosult személy felelős.

A számviteli politikát úgy kell kialakítani, hogy a rögzített szabályok betartásával megbízható és valós információkat tartalmazó beszámolót lehessen összeállítani, az igényeknek megfelelően biztosítva a vezetői számvitel információigényét, valamint segítve a belső és a külső ellenőrzést.

A számviteli politika összeállításánál a vállalkozás tevékenységének sajátosságait kell figyelembe venni. Emiatt a számviteli politika összeállítása nem egyszerű feladat, ugyanis az üzleti célok érvényesítése csak igen átgondolt, alapos szabályozással valósítható meg.

A kettős könyvvitelt vezető vállalkozó az egységes számlakeret előírásainak figyelembevételével olyan számlarendet köteles készíteni, amely szerinti könyvvezetés maradéktalanul biztosítja a számviteli törvényben előírt beszámoló elkészítését. Mindezekhez érvényesíteni kell a bizonylati elvet és be kell tartani és bizonylati fegyelmet.

Az előzőekből következik, hogy a számviteli politika részei a következők:

- a számviteli – politikai döntések, becslések,
- az eszközök és a források értékelési szabályzata,
- az eszközök s a források leltárkészítési és leltározási szabályzata,
- az önköltségszámítás rendjére vonatkozó belső szabályzat,
- a pénzkezelési szabályzat,
- a számlarend,
- a bizonylati szabályzat.³

A számviteli jogszabályokban előírt követelményeknek teljesülése érdekében a vállalkozó a számviteli politika keretében más belső szabályzatokat is készíthet, a felsoroltak összevonhatja, illetve továbbtagolhatja.

A beszámoló választott formája

A vállalat éves beszámolót készít a számviteli törvény szabályai alapján. Részei a mérleg és az eredmény-kimutatás. Az éves beszámoló mérlegét „A” változatban,

---

³ Dr. Sztánó Imre: A számvitel alapjai. Budapest: Perfekt, 2006. p. 339.

valamint összköltség eljárással készülő eredmény-kimutatását szintén „A” változatban készíti el.⁴

A beszámoló készítésének időpontja az üzleti év január 1-től a következő év december 31-ig tart. Éves beszámoló közzétételi kötelezettségének a társaság minden évben eleget tesz.

Az eszközök bekerülési értéke

Bekerülési érték alatt értjük a vásárolt eszközöknél a beszerzési árat, a saját előállítású eszközöknél az előállítási költséget, vagy a közvetlen költségeket. Ami nem vásárolt és nem saját előállítású eszköz azok bekerülési értékét a számviteli törvény (49-50§) tartalmazza. A vállalkozás a befektetett eszközöket és forgóeszközöket bekerülési értéken értékeli.

Beszerzési ár tartalmazza az eszköz beszerzése, létesítése, üzembe helyezése során, az üzembe helyezésig, illetve a raktárba szállításig felmerült költségeket, amelyek a lehetnek: felmerült szállítási, rakodási, üzembe helyezési költség, engedménnyel csökkentett felárral növelt vételár, beszerzéshez kapcsolódó adók és illetékek.

Amortizáció

Az immateriális javak és a tárgyi eszközök beszerzésénél egyidejűleg kell megállapítani az eszköz hasznos élettartama végén várható maradványértéket. A terv szerinti értékcsökkenést a maradványértékkel csökkentett bekerülési ár és a hasznos élettartam alapján számolják. A Kft. elsősorban gépjárműveknél, de kizárólag az újonnan vásárolt tárgyi eszközöknél számol el maradványértéket. Ha annak összege várhatóan nem jelentős, akkor a maradványérték lehet nulla. Terv szerinti értékcsökkenést évente számolja el a vállalkozás, a számítás módja lineáris.

Értékvesztés elszámolása

Az értékvesztést számítással és információs anyagokkal kell alátámasztani. A mérlegkészítés időpontjában kell vizsgálni a piaci értéket, illetve a várható megtérülést. Visszaírást akkor kell végrehajtani, ha az eszköz piaci értéke tartósan meghaladja a könyv szerinti értéket, azaz az értékvesztés elszámolásának okai már nem, vagy csak részben állnak fenn. A visszaírás sohasem lehet több mint a korábban elszámolt értékvesztés összege.

---

⁴ Az Anonim Kft. számviteli politikája

Értékvesztést számol el a vállalkozás, a mérlegkészítés időpontjáig a pénzügyileg nem rendezett követeléseknél és a vásárolt készletek piaci értéke alacsonyabb, mint a nyilvántartás szerinti értéke.

Készletek értékvesztése

Értékvesztést kell elszámolni, ha a vásárolt készlet beszerzési ára magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert piaci ár, illetve ha a saját termelésű készleteknél a könyv szerinti ár magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert eladási ár.

Készletek selejtezése vagy leértékelése csak a selejtezési vagy leértékelési jegyzőkönyv alapján lehetséges, amelyre akkor kerülhet sor, ha nem felel meg a készlet az eredeti rendeltetésnek, megrongálódott vagy feleslegessé vált.

Értékvesztés elszámolását követően a készletek a mérlegkészítés időpontjában érvényes piaci árak megfelelő értéken szerepelnek a mérlegben, legalább haszon anyag áron.

Vevők értékvesztése

Értékvesztést kell elszámolni, ha a kintlévőség várhatóan megtérülő összege alacsonyabb, mint a könyv szerinti érték.

Nem kell értékvesztést elszámolni, ha a követelés a mérlegkészítés időpontjáig rendeződött, illetve ha a várhatóan veszteség nélkül rendeződik a követelés. Kisösszegű követeléseknél a társaság vevőnként, a vevők egyedi minősítése alapján dönt az értékvesztés elszámolásáról.

Az értékvesztést mindig az egyéb ráfordítások között kell elszámolni. Ha az értékvesztés elszámolásának oka nem áll fenn, akkor az értékvesztést az egyéb bevételekkel szemben kell megszüntetni.

Értékelési szabályzat

„A számviteli politika egyik eleme az értékelési szabályzat. Ennek keretében kell dönteni azokról az értékelési eljárásokról, amelyek meghatározzák az eszközök és a források mérlegben szerepeltetett értékét. Az értékelési szabályzatban rendelkezni kell a leltározást, leltárértékelést érintő egyes területekről.”⁵

Az eszközök és források értékelési szabályzatának célja, hogy a számviteli törvény előírásainak és a számviteli alapelveknek megfelelően, a vállalkozás adottságait és sajátosságait figyelembe véve, a választási lehetőségeket kihasználva, a kidolgozott értékelési előírások végrehajtását egyértelművé tegye.

---

⁵ A törvény 57.§ az eszközök és források értékelési szabályzatáról

Az értékelésnél a vállalkozás folytatásának, az egyedi értékelés és az óvatosság elveiből kell kiindulni. Az alapelvektől csak a törvényben szabályozott módon lehet eltérni.

Az eszközöket a beszerzési, illetve előállítási költségüknél magasabb értéken- kivéve az értékhelyesbítést, értékelési tartalékot- nem szabad a mérlegbe felvenni.

A mérlegben szereplő eszköz és forráscsoportok értékelésére vonatkozó előírások:⁶

„Az eszközök és források értékelési szabályzatát a mérleg felépítésének megfelelően célszerű összeállítani és figyelemmel kell lenni a leltárkészítési és leltározási szabályzatra is.”⁷

- Immateriális javak

A mérlegben az immateriális javakat bekerülési értéken, illetve ezen bekerülési értéknek az elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenési leírással csökkentett, a terven felüli értékcsökkenési leírás visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

A vagyon értékű jogokat 3 év, illetve 7 év alatt írja le lineáris értékcsökkenési módszerrel a vállalkozás.

- Tárgyi eszközök

A tulajdonosok által apportált tárgyi eszközöket a cég az eszközértékelés során megállapított apport értéken a halmozott értékcsökkenéssel csökkentett értéken tartja nyilván. A társaság lineáris értékcsökkenési módszert alkalmaz a tárgyi eszközök várható hasznos élettartamának figyelembevételével.

A 100.000 Ft beszerzési érték alatti tárgyi eszközöket a társaság rendeltetésszerű használatba vételkor egy összegben terv szerinti értékcsökkenésként számolja el.

Várható hasznos élettartam: épületek esetében 50 év; gépek, berendezések, járművek 7/3/5 év; egyéb esetben 7 év.

- Készletek

A társaság a FIFO szerinti módszert alkalmazza a vásárolt készletek nyilvántartására. A saját termelésű készleteiket elszámoló áron tartják nyilván. A vállalkozás évközi nyilvántartást nem vezet.

---

⁶ Az Anonim Kft. számviteli politikája

⁷ A törvény 14.§ 2. bekezdése a számviteli alapelvekről

- Pénzeszközök

A mérlegben a pénztár értékeként az üzleti év mérleg fordulónapján a pénztárban lévő forintkészpénzkészlet értékét kell kimutatni. A bankbetétek értékét az üzleti év mérleg fordulónapján a hitelintézetnél elhelyezett forintbetét bankkivonattal egyező értékében kell kimutatni.

- Aktív időbeli elhatárolások

A társaság aktív időbeli elhatárolást képez a mérleg fordulónapja előtt azokra a kiadásokra, amelyek költségként a következő évben számolhatók csak el, továbbá azokra a bevételekre, amelyek a következő évben esedékesek, de a tárgyidőszakot illetik meg.

- Céltartalékok

A társaság céltartalékot képez az adózás előtti eredmény terhére, azokra a múltbéli, továbbá folyamatban lévő ügyletekből, szerződésekből származó, harmadik felekkel szembeni fizetési kötelezettségekre, amelyek a mérleg fordulónapon valószínű vagy biztos, hogy fenn állnak, de még nem biztos az összegük vagy esedékességük időpontja és azokra a társaság a szükséges fedezetet más módon nem biztosította.

- Passzív időbeli elhatárolások

Passzív időbeli elhatárolást képez a társaság a mérleg fordulónapjáig befolyt bevételekre, melyek a következő év bevételeit képezik, illetve a mérleg fordulónapja előtt elszámolt olyan költségekre, amelyek a következő év eredményét terhelik.

- Árbevétel

A társaság az eredmény-kimutatásban értékesítés nettó árbevételeként a szerződés szerinti teljesítés időszakában, az üzleti évben értékesített, vásárolt, illetve saját termelésű készletek, valamint a teljesített szolgáltatások árkiegészítéssel és felárral növelt, és eredmény csökkentett ellenértéket mutatja ki, a mely az általános forgalmi adót nem tartalmazza. Minden árbevétel az összemérés elve alapján a megfelelő időszakban kerül elszámolásra.

A társaságnak a számviteli politika keretében el kell készíteni

- az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatát,
- az eszközök és a források értékelési szabályzatát,
- pénzkezelési szabályzatot.⁸

---

⁸ 2000.évi c. törvény a számvitelről

Leltározási szabályzat

„A könyvvezetési kötelezettség alá tartozó cégeknek, szervezeteknek a könyvek üzleti év végi zárásához, a beszámoló elkészítéséhez, a mérleg tételeinek alátámasztásához olyan leltárt kell összeállítani és megőrizni, amely tételesen, ellenőrizhető módon tartalmazza a vállalkozónak a mérleg fordulónapján meglévő eszközeit és forrásait mennyiségben és értékben.”

A leltározás a Kft. tulajdonában lévő, illetőleg kezelésében, vagy tartós és ingyenes használatában adott álló – és forgóeszközök, valamint azok forrásai számbavételét és a valóságban meglévő állományuk megállapítását jelenti.

A leltározás kiterjed a Kft. birtokában lévő minden idegen eszközre is. A leltározási tevékenységhez tartozik a hiányok és a többletek megállapítása és azok rendezése, elszámolása is.

A leltár egy olyan kimutatás, amely az eszközök és források valóságban meglévő, állományának mennyiségét és értékét meghatározott napra vonatkoztatva tartalmazza.

A leltárral szemben támasztott tartalmi követelmények

- a teljesség elve, amelynek értelmében a leltárnak vagy részleltárnak a társaság valamennyi, a leltárcímében megjelölt eszközét vagy a leltározás időpontjában a vállalat birtokában található, vagy idegen helyen tárolják.
- a valódiság követelményének biztosítása céljából minden leltárnak a valóságos helyzetet kell tartalmaznia.⁹

A teljes körűség azt jelenti, hogy a leltárnak a költségvetési szerv valamennyi eszközét és forrását tartalmaznia kell, abból semmi ki nem maradhat. A leltár valódiságát úgy kell biztosítani, hogy a leltározás, egyeztetés során a ténylegesen fellelt mennyiségi és értékadatokat kell kimutatni.

Ennek megfelelően mindazon eszközöket, amelyeket méréssel, számlálással, számítással számba kell venni, azokat tényleges mennyiségi felvétellel kell leltározni.

A világosság követelményének érvényesítése céljából a leltárnak az eszközöket tárolási helyek szerint, ezen belül fajta, minőség és méret szerinti részletességgel kell tartalmaznia, hogy a helyes áttekintés és értékelés lehetősége biztosítva legyen. A számbavételnél a világosság érvényesítéséhez tartozik a bruttó elszámolás elv megvalósítása is.

---

⁹ Dr. Sztanó Imre: A számvitel alapjai. Budapest: Perfekt, 2006. p. 27.

Az adósokat és hitelezőket tételesen, folyószámlánként kell kimutatni és az adós követelése és tartozása több számla esetén csak a számviteli törvényben meghatározott feltételek mellett vonható össze.¹⁰

---

¹⁰ Siklósi Ágnes-Veress Attila: Pénzügyi számvitel II. A beszámoló készítés. Budapest: Perfekt, 2011. p. 65.

3. A vállalat vagyoni helyzetének vizsgálata

A vállalkozás vagyoni és pénzügyi helyzetére, az abban bekövetkező változásokra vonatkozó átfogó elemzés a mérleg - tárgyévi és előző évi - adataira épül.

Az eszközök és források adatainak felhasználásával az elemzés – a nemzetközi szakirodalomban hagyományosan elfogadott kategóriáknak megfelelően – történhet

- vertikálisan vagy
- horizontálisan.

A *vertikális elemzés* alkalmazása esetén a mérlegre vonatkozó elemzési számításainkat vagy csak az eszköz vagy csak a forrás oldal adatai alapján végezzük el.

A *horizontális elemzés* olyan mutatószámok meghatározását jelenti, amelyek számszerűsítése mind az eszköz, mind a forrás oldalról felhasznál mérlegadatot, azaz az elemzés céljának megfelelően összeveti a mérleg két oldalának valamely csoportját vagy tételét.¹¹

3.1. Mérlegadatok elemzése

A mérleg nagyvonalú elemzéséhez alkalmas módszer lehet az egyes mérlegsorok, eszköz- és forráscsoportok tárgyévi és előző évi megoszlási viszonyszámainak számszerűsítése és az így meghatározott, számított viszonyszámok időbeli összehasonlítása. Az összevetés eredményeként kapott lényegesebb eltérések rámutathatnak a fontosabb gazdálkodási folyamatokra, azok eszköz- és forrásszerkezetre gyakorolt hatásaira és egyben ráirányíthatják a figyelmet a részletesebben vizsgálandó vagyonelemekre.¹²

3.1.1. Az eszközök összetétele

Az eszköz oldal adataiból úgynevezett eszközszerkezeti mutatók számszerűsíthetők, amelyekkel az eszközállományon belül érvényesülő fontosabb arányok és azok változásai vizsgálhatók. A legáltalánosabb eszközszerkezeti mutatók a befektetett eszközök, illetve a forgóeszközök értékét viszonyítják az összes eszközértékhez.

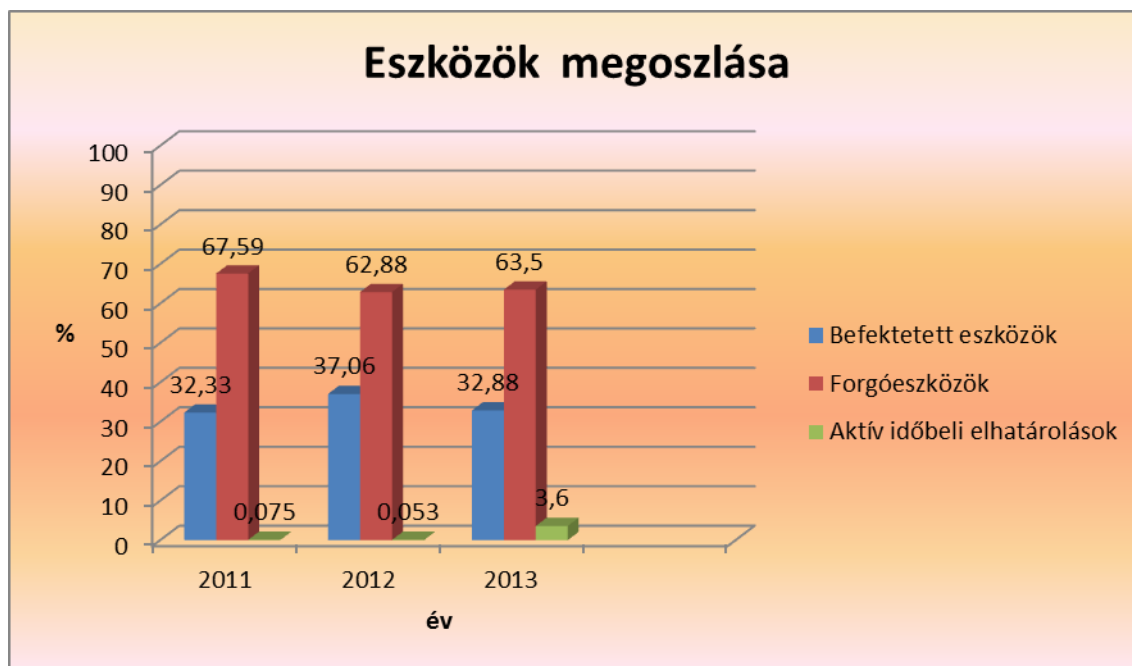
---

¹¹ Bíró T.-Kresalek P.-Pucsek J.-Sztanó I.: A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése. Budapest: Perfekt, 2012. p. 65.

¹² Bíró Tibor-Pucsek József: Amit a mérleg mutat. Budapest: Saldo, 2010. p. 24.

Megnevezés	2011. év	2012. év	2013. év
Befektetett eszközök aránya (%)	32,33	37,06	32,88
Forgóeszközök aránya (%)	67,59	62,88	63,50
Aktív időbeli elhatárolások aránya (%)	0,075	0,053	3,60

1. számú táblázat Saját készítés a mérleg adatai alapján

2. ábra Eszközök megoszlása Forrás: Saját szerkesztés

$$\text{befektetett eszközök aránya} = \frac{\text{befektetett eszközök}}{\text{eszközök összesen}}$$

A befektetett eszközök aránya mutató megmutatja, hogy a vállalat összes vagyonán belül mekkora hányadot tesznek ki a tartós befektetett eszközök, valamint kifejezi a vállalkozás tőkeigényességét, hiszen a tartós befektetett eszközök lekötik a tőkét, lassan térülnek meg. A mutató értéke 30 % és 70 % között elfogadható. A befektetett eszközök aránya 30 % feletti, ami azt jelenti, hogy az értékek mindhárom évben az elfogadható tartományban voltak. 2011. évben 32,33 %-os, ez az érték 2012-re 4,73 %-kal emelkedett. Ez a növekedés arról tájékoztatja a piaci szereplőket, hogy az eszközök pótlása milyen mértékben biztosított a vállalkozásnál. Fontosnak tartom, hogy a vizsgált szektorban az eszközök folyamatos beruházása biztosított legyen. Az érték 2012-ben volt a legmagasabb, 37,06 %, ami a tárgyi eszköznövekedésből következik. A társaság műszaki berendezéseket vásárolt.

A 2013. évben enyhe csökkenésnek indult a mutató értéke, ami az immateriális javak jelentős változásával magyarázható. A növekedés és csökkenés tendenciáit csak kellő óvatossággal szabad értékelni, konkrét következtetések levonására nem alkalmas, így további elemzésekre van szükség.

$$\text{forgóeszközök aránya} = \frac{\text{forgóeszközök}}{\text{eszközök összesen}}$$

A *forgóeszközök arány* arról tájékoztat, hogy az összes eszköz között milyen arányt képvisel a rövidtávon befektetett eszközök értéke. A mutató értékei 62 % és 68 % között ingadozik. Az arány 2011-ben a legmagasabb 67,59 %, a vállalat sok anyagkészletet halmozott fel. Majd 2012-re csökken 4,71 %-kal, aminek oka a készletek értékesítése. Az utolsó vizsgált évben pedig enyhe változás látható, a forgóeszközök 7.454 e Ft-os emelkedése.

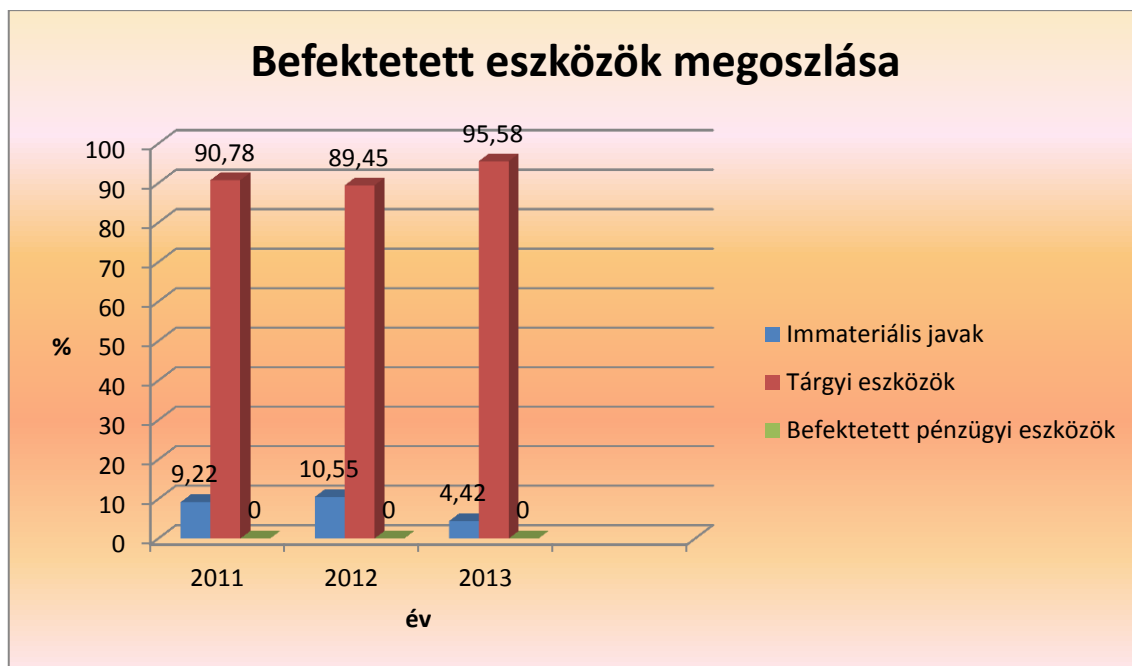
$$\text{aktív időbeli elhatárolások} = \frac{\text{aktív időbeli elhatárolás}}{\text{eszközök összesen}}$$

Az *aktív időbeli elhatárolások* igen csekély arányt képviselnek az eszközökön belül. 2011-ben 0,075 %-os értéket mutat, ami 2012-re szinte változatlan, de 2013-ra 3,6 % lett. Az érték ilyen magas növekedése a bevételek aktív időbeli elhatárolásokból adódik (pl.: szállítóktól kapott engedmény, kereskedelmi szolgáltatások díjai).

Megnevezés	2011. év	2012. év	2013. év
Immateriális javak aránya (%)	9,22	10,55	4,42
Tárgyi eszközök aránya (%)	90,78	89,45	95,58
Befektetett pénzügyi eszközök aránya (%)	0	0	0

2. számú táblázat Saját készítés a mérleg adatai alapján

$$\text{immateriális javak} = \frac{\text{immateriális javak}}{\text{befektetett eszközök}}$$

3. ábra. Befektetett eszközök megoszlása Forrás: Saját szerkesztés

Az *immateriális javak aránya* között az alapítás átszervezés, vagyoni értékű jogok és szellemi termékek szerepelnek. A mutató értéke mindhárom évben igen csekély a befektetett eszközökön belül. Ami az előző időszakokból áthozott értékek és számítógépes programok.

$$\text{tárgyi eszközök aránya} = \frac{\text{tárgyi eszköz}}{\text{befektetett eszközök}}$$

Tárgyi eszközök aránya mutató emelkedő értéket jelez mindhárom vizsgált évben, a befektetett eszközök között a legnagyobb eredményt mutatják, ami azt jelenti, hogy a vállalkozás jelentős számú tárgyi eszköz készlettel rendelkezik.

2011. évben 90,78 %-os a mutató értéke, ami 2012. évben csökkent 1,33 %-kal, ez a változás a befektetett eszközök értékének növekedésével magyarázható. 2013. évben a tárgyi eszközök értéke 1.565 e Ft-tal növekedett, a vállalkozás tovább bővítette a gépparkját, vásároltak egy sima hengert.

A tárgyi eszközökön belül ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok, műszaki berendezések és egyéb berendezések szerepelnek.

A termelőtevékenységet legközvetlenebb módon szolgáló eszközcsoport a *műszaki berendezések, gépek* csoportja. Amelyek részaránya a vizsgált időszakban folyamatos növekedést mutat. 2011-től évről évre emelkedett az érték 4,8 %-ot, ami 2.881 e Ft-os

növekedést jelentett. A folyamatos növekedés a vállalkozás vagyoni helyzetének javulását mutatja, évről évre bővíti a műszaki berendezések állományát.

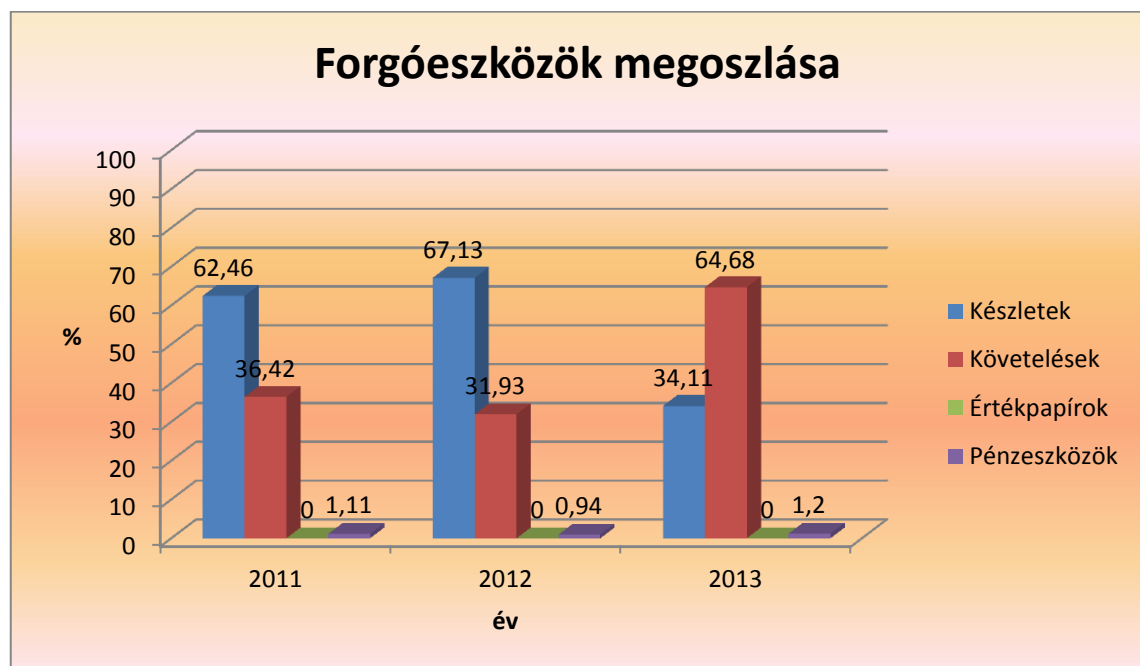
$$\text{befektetett pénzügyi eszközök aránya} = \frac{\text{befektetett pénzügyi eszközök}}{\text{befektetett eszközök}}$$

A vállalkozás befektetett pénzügyi eszközök aránya nulla mindhárom évben.

A forgóeszközök részarányának alakulását a következő mutatók segítségével vizsgálhatjuk:

Megnevezés	2011. év	2012. év	2013. év
Készletek részaránya (%)	62,46	67,13	34,11
Követelések részaránya (%)	36,42	31,93	64,68
Értékpapírok aránya (%)	0	0	0
Pénzeszközök aránya (%)	1,11	0,94	1,20

3. számú táblázat Saját készítés a mérleg adatai alapján

4. ábra. Forgóeszközök megoszlása Forrás: Saját szerkesztés

$$\text{készletek részaránya} = \frac{\text{készletek}}{\text{forgóeszközök}}$$

A készletek aránya mutató akkor elfogadható, ha 30 % és 70 % közötti az értéke. Az első két vizsgált évben szinte azonosak a mutató értékei meghaladják a 60 %-ot, 2012-re minimális növekedés tapasztalható, anyagok beszerzésére utal, amit egy munkához

szerzett be a vállalkozás. 2013. évre viszont szinte a felére csökken a mutató eredménye 34,11 % lett, ami a vállalkozás készletein belül az anyagok, valamint a befejezetlen és félkész termékek csökkenése miatt következett be.

$$\text{követelések részaránya} = \frac{\text{követelések}}{\text{forgóeszközök}}$$

A forgóeszközök másik jelentős csoportjának- a *követeléseknek*- elemzése azért kiemelkedően fontos, mert alakulása szorosan összefügg a vállalkozás pénzállományának alakulásával és közvetlen hatása van a vállalkozás likviditási helyzetére. A követelések részaránya mutató 2011-ben 36,42 %-os az érték, 2012-re csökkent 4,49 %-kal, majd 2013-ra a duplájára növekedett, ami a követeléseken belül a vevőkövetelés és egyéb követelés növekedése miatt következett be.

A követelések alakulásán belül kiemelt figyelmet érdemelnek a *vevőkövetések*, amelyek a vállalkozás esetében igen jelentős arányt képviselnek. Mindhárom évben 90 % feletti volt az értékük, bár 2011. év és 2013. év között folyamatos csökkenés tapasztalható 4,67 %, ennek ellenére az értékek a vevői kifizetések csúszásáról tanúskodnak.

$$\text{értékpapírok aránya} = \frac{\text{értékpapírok}}{\text{forgóeszközök}}$$

Értékpapírokkal nem rendelkezik a vállalkozás.

$$\text{pénzeszközök aránya} = \frac{\text{pénzeszközök}}{\text{forgóeszközök}}$$

Társaság *pénzeszközeit* a pénztár és a bankbetétek alkotják, amelyek aránya igen csekély, viszont 2011-ről 2013-ra növekedés látható, annak ellenére, hogy a vevőkövetelések értéke a duplájára nőtt és a készletek értéke csökkent. A vállalkozás a pénzeszközeit folyamatosan investálja az adott munkákba.

3.1.2. A források összetétele

A források elemzése során választ kapunk, arra hogy az eszközök működését milyen mértékben fedezik saját forrásból és idegen forrásból a vállalkozásnál.

Ide tartozik a *céltartalékok aránya mutató*, amely a várható és jövőbeni kötelezettségek és azok kockázatának változását mutatja.

Megnevezés	2011. év	2012. év	2013. év
Saját tőke aránya (%)	24,32	22,75	18,38
Céltartalékok aránya (%)	0,04	0,05	0,04
Kötelezettségek aránya (%)	74,97	76,74	81,34
Passzív időbeli elhatárolások (%)	0,67	0,45	0,24

4. számú táblázat Saját készítés a mérleg adatai alapján

$$\text{saját tőke aránya} = \frac{\text{saját tőke}}{\text{források összesen}}$$

A *saját tőke aránya* mutató arra ad választ, hogy a vállalkozás milyen megoszlásban rendelkezik saját forrással.

A mutató értékei mindhárom évben csökkenő értéket mutatnak, ami a szállítói kötelezettségek növekedésével magyarázható és külső forrásokat is igénybe kellett vennie a vállalkozásnak. Illetve az eredménytartalék, lekötött tartalék és a mérleg szerinti eredmény is csökkenést mutat. A saját tőke aránya mutató tehát kedvezőtlen hatású.

$$\text{céltartalékok aránya} = \frac{\text{céltartalékok}}{\text{források összesen}}$$

A *céltartalékokon* belül láthatjuk, hogy mindhárom vizsgált évben csak a várható kötelezettségekre képeztek céltartalékot. A mutató értékei igen csekély mértékűek és mindhárom évben szinte azonosak. 2012-ben lehet egy enyhe növekedést tapasztalni, ami a vállalkozás garanciális kötelezettségei miatt alakult.

A céltartalék vizsgálata mellett nem elhanyagolható az idegen források elemzése sem. Ennek keretében első lépésben célszerű megvizsgálni a *kötelezettségek arányát*.

A mutató nagyságrendje jelzi a vállalkozás idegen tőkére utaltságát, illetve befolyásolja mértékét az egyes források igénybevételenek költsége is.

$$\text{kötelezettségek aránya} = \frac{\text{kötelezettségek}}{\text{források összesen}}$$

A forrásokon belül a kötelezettségek arányára általánosan nem adható meg optimális vagy kritikussnak tekinthető mérték. A kötelezettségek megoszlásának állandósága vagy növekedése bővülő tevékenységi kör és stabil, jövedelmező üzletmenet esetén nem feltétlenül értékelendő negatív jelenségnek.

A kötelezettségek aránya mutató az idegen tőke megoszlását mutatja meg, azaz hogy a vállalkozás tevékenysége során mennyiben támaszkodik külső finanszírozásra.

A mutató értékei évről-évre növekedést mutatnak, ami azt jelenti, hogy a vállalkozás növekvő mértékben támaszkodik idegen forrásra. 2011-ben 74,97 % 2013-ra 6,37 %-ot emelkedett. A vállalkozás a tevékenységi körét bővítette, ennek érdekében a szükséges kapacitást hitelből finanszírozta.

$$\text{passzív időbeli elhatárolások aránya} = \frac{\text{passzív időbeli elhatárolások}}{\text{források összesen}}$$

A vállalkozásnál a *passzív időbeli elhatárolások* mindhárom évben költségek, ráfordítások és halasztott bevételekből tevődnek össze. Kivéve a 2013-as évben a halasztott bevételek értéke nulla volt. Ami arra utal, hogy a vállalkozásnál nem került sor elhatárolásra halasztott bevételként.

Ide sorolható költségek: közüzemi díjak, biztosítási díjak, bérleti díjak, bankköltség, hitelkamat, hulladékkezelés.

A vállalkozás kötelezettségeit a hosszú lejáratú és a rövid lejáratú kötelezettségek alkotják, hátrasorolt kötelezettség egyik évben sem volt, így külön is kiemelem ezt a két mutatót.

$$\text{hosszú lejáratú kötelezettségek részaránya} = \frac{\text{hosszú lejáratú kötelezettségek}}{\text{kötelezettségek}}$$

$$\text{rövid lejáratú kötelezettségek részaránya} = \frac{\text{rövid lejáratú kötelezettségek}}{\text{kötelezettségek}}$$

Megnevezés	2011. év	2012. év	2013. év
Hosszú lejáratú kötelezettségek részaránya (%)	13,85	20,64	24,73
Rövid lejáratú kötelezettségek részaránya (%)	86,15	79,36	75,26

5. számú táblázat Saját készítés a mérleg adatai alapján

A mutatók változása jelzi, hogy a vállalkozásunk növekvő mértékben támaszkodik idegen forrásra, amelynek lejáratú szerkezete ugyancsak lényeges vizsgálati kérdés. Ennek keretében célszerű megvizsgálni a hosszú- és rövid lejáratú kötelezettségek arányának alakulását.

A saját tőke mellett a *hosszú lejáratú kötelezettségek* képezik a vállalkozás tartós forrásait, amelyek a tartósan lekötött eszközök finanszírozásában lényeges szerepet játszanak, illetve kell, hogy játszanak.

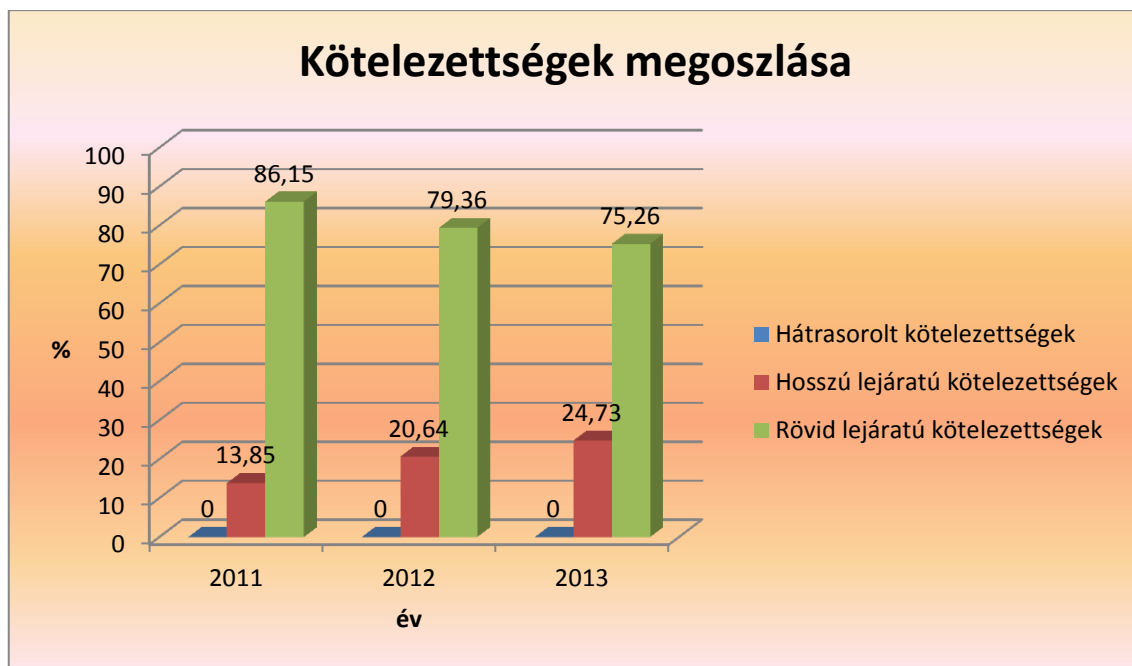
A hosszú lejáratú kötelezettségek alakulását a vállalkozásnál a beruházási és fejlesztési hitelek változása biztosítja.

A mutató 2011-ről -2013-ra 10,88 %-kal növekedett, ami a beruházási és fejlesztési hitelek állományának emelkedéséből adódik. Ezért nem negatív jelenség a külső források növekedése, miután a tevékenység bővítésével, illetve korszerűsítésével függ össze.

A *rövid lejáratú kötelezettségeket* a rövid lejáratú hitelek, szállítók és az egyéb rövid lejáratú kötelezettségek alkotják. A rövid lejáratú kötelezettségek aránya az előző mutató komplementere. A vállalkozás esetében a kötelezettségek igen jelentős hányadát teszik ki a rövid lejáratú kötelezettségek, azonban az értékek csökkenést mutatnak 2011-ről 2013-ra 10,89 %-ot. A csökkenés nagy valószínűséggel a rövid lejáratú hitelek miatt következett be, a vállalkozás az egyik hitelét rendezte.

A rövid lejáratú kötelezettségeken belül kiemelt figyelmet érdemel a *szállítói kötelezettségek* alakulása, mert annak vevő-követelésekkel összevetett változása alapvetően befolyásolja a vállalkozás likviditási helyzetének alakulását.

A mutató értékei növekvő tendenciát mutatnak, 2011-ben 84,75 %-os, 2013-ra nő 23,36 %-ot. A vállalkozásnál a rövid lejáratú kötelezettségek jelentős részét a szállítói tartozások jelentik, továbbra is maradtak kiegyenlítettlen szállítói számlák, ezzel egy időben a vevői követelések is növekedtek.

5. ábra Kötelezettségek megoszlása Forrás: Saját szerkesztés

3.2. A vagyon fedezettségének vizsgálata

A mutató a vállalkozás pénzügyi biztonságának megítélésére szolgál.

$$\text{befektetett eszközök fedezete A} = \frac{\text{saját tőke}}{\text{befektetett eszközök}}$$

$$\text{befektetett eszközök fedezete B} = \frac{\text{Saját tőke} + \text{hosszú lejáratú kötelezettségek}}{\text{befektetett eszközök}}$$

Megnevezés	2011. év	2012. év	2013. év
Befektetett eszközök fedezete A (%)	75,21	61,39	55,91
Befektetett eszközök fedezete B (%)	75,22	65,44	64,37

6. számú táblázat Saját készítés a mérleg adatai alapján

A mutatók értékeléséhez kiindulhatunk abból a követelményből, hogy a források lejáratára és az eszközök megtérülése legyen egymással összhangban. Ebből adódóan a tartósan lekötött eszközöket tartós forrásokkal kell fedezni.

A két mutató eredményei nagyon hasonló tendenciát mutatnak és mind a három vizsgált évben csökkenés a jellemző. Az értékek akkor megfelelőek, ha elérik a 100 % feletti értéket. Jól látható, hogy az első mutató értékei csökkennek folyamatosan, a vállalkozás nem volt képes finanszírozni befektetett eszközeit tartós forrással. Igénybe kellett vennie idegen forrást, ami a rövid lejáratú kötelezettségek növekedéséhez vezetett.

Az eszközök és források összhangjának értékeléséhez a nettó forgótőke nagyságának és alakulásának minősítése is segítséget nyújthat.

nettó forgótőke=forgóeszközök-rövid lejáratú kötelezettségek

Megnevezés	2011. év	2012. év	2013. év
Nettó forgótőke (e Ft)	3.271	2.074	2.627

7. számú táblázat Saját készítés a mérleg adatai alapján

A nettó forgótőke a vállalkozás fizetőképességének alakulását mutatja. A mutató értéke 2011-ben 3.271 e Ft ez az összeg 2012-re lecsökken 1.197 e Ft-tal, majd 2013-ra enyhe növekedést mutat. Figyelembe véve, hogy a forgóeszközök egy része tartós forrásnak minősül, az illeszkedési elv mindenképpen elvárja, hogy a forgóeszközök egy részének finanszírozásába bevonjuk a tartós forrásokat is. A vállalkozás pénzügyi stabilitása előnytelen, ennek ellenére az értékek növekedést mutatnak.

$$\text{átlagos anyagátrolási idő} = \frac{\text{anyagkészlet}}{\text{1 napi anyagköltség}}$$

Megnevezés	2011. év	2012. év	2013. év
Átlagos anyagátrolási idő (nap)	26,80	24,80	16,50

8. számú táblázat Saját készítés a mérleg adatai alapján

A mutató azt fejezi ki, hogy átlagosan hány napi anyagfelhasználásnak megfelelő, azaz hány napi felhasználáshoz elegendő az anyagkészlet. A mutató elfogadható értékét sok tényező befolyásolja, mint például az utánpótlási idő, a szállítók megbízhatósága vagy az ártendenciák.

Az értékek 2011-ről 2013-ra 10,3 %-os csökkenést mutatnak, ami a minimális idejű anyagátrolásnak köszönhető.

Mivel a számlálóban szereplő érték csak egy időponti adat amely nem feltétlenül jellemzi a vizsgált időszak egészét, így nem is adhat teljes képet a vállalkozásról.

$$\text{átlagos vevő futamidő} = \frac{\text{vevők-áfa}}{\text{1 napi értékesítés nettó árbevétele}}$$

Megnevezés	2011. év	2012. év	2013. év
Átlagos vevő futamidő (nap)	43,68	29,49	52,04

9. számú táblázat Saját készítés a mérleg adatai alapján

Az elemzés során ügyeljünk arra, hogy amennyiben a vállalkozás a fizetési határidőket megváltoztatta, akkor ennek torzító hatása érvényesül. Amennyiben az áfa kiemelése nehezen oldható meg, úgy e nélkül is számítható a mutató, torzító hatás abban az esetben jelentkezik, ha változik az eltérő áfa mértékű követelések összetétele.

Az *átlagos vevő futamidő* azért is lényeges mutató, mert az értékesítési forgalom, jelentős emelkedése esetén indokolt lehet a növekedés. Tevékenységi ágazonként más és más a fizetési határidő. A vállalkozásnál a futamidők átlagosan 30 naposak, a mutató értékei 2011-ben és 2013-ban is meghaladják ezt az értéket. 2012-ben sikerült betartani a 30 napos fizetésteljesítést. Az eredmények a fizetési határidők csúszásáról tanúskodnak.

$$\text{átlagos szállítói futamidő} = \frac{\text{szállítók-áfa}}{\text{1 napi anyagjellegű ráfordítás}}$$

Megnevezés	2011. év	2012. év	2013. év
Átlagos szállítói futamidő (nap)	165,8	126,5	97,4

10. számú táblázat Saját készítés a mérleg adatai alapján

A *szállító futamidő* mutató megmutatja, hogy a vállalkozás hány nap alatt tudja kifizetni a tartozásait. A vevői futamidőhöz hasonlóan ezt a mutatót is áfa-tartalommal számítottam ki, amely értéke 2011-ben 165,8 nap volt, ez az érték 2013-ra majdnem a felére csökkent, ami egész jó javulásnak mondható a vállalkozás pénzügyeiben. Amíg a vevői átlagos futamidő nőtt, addig a szállítói futamidő csökkent, ez negatívan befolyásolja a likviditási pozíciót.

3.3. A tőkeszerkezet elemzése

A mérleg forrás oldalának adatai alapján tőkeszerkezeti mutatók képezhetők a vagyoni helyzet elemzéséhez.

A vállalkozások vagyoni helyzetének megítélése során a hazai és nemzetközi gyakorlatban is gyakran számított és értékelt mutatószám a *tőkeellátottság*, amely a saját tőke arányát mutatja az összes forráson belül.

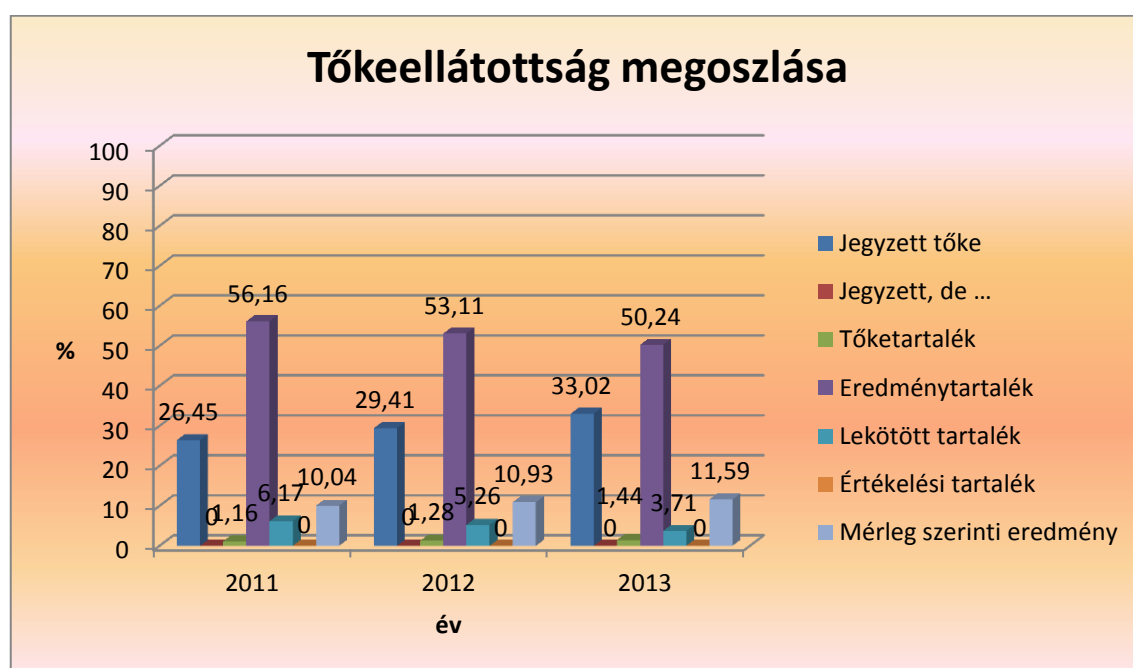
$$\text{tőkeellátottság} = \frac{\text{saját tőke}}{\text{források összesen}}$$

Megnevezés	2011. év	2012. év	2013. év
Tőkeellátottság (%)	24,32	22,75	18,38

11. számú táblázat Saját készítés a mérleg adatai alapján

A *tőkeellátottság mutató* alapvetően arra utal, hogy a tulajdonosi kör milyen mértékben kívánja ellátni a vállalkozást saját forrással (alapításkor, esetleges tőkeemeléskor, de leginkább a működés eredményeként képződő adózott eredmény visszaforgatásával).

A mutató értékelésekor figyelembe kell venni a vizsgált vállalkozás tevékenységének tőkeigényét, amely eltérő termelő, kereskedelmi vagy szolgáltató tevékenység esetén. A tőkeellátottság mutatójának időbeli alakulását tekintve jellemzően a növekedés minősíthető kedvezően.

6. ábra Tőkeellátottság megoszlása Forrás: saját szerkesztés

„Saját tőkeként a mérlegben csak olyan tőkerészt szabad kimutatni, amelyet a tulajdonos bocsátott a vállalkozó rendelkezésére, és amelyet a tulajdonos az eredményből hagyott a vállalkozónál.”¹³

A saját tőke részeként kell kimutatni a piaci értékelésből származó érték helyesbítéssel azonos összegű értékelési tartalékot is.

¹³ Bíró T.–Kresalek P.–Pucsek J.–Sztanó I.: A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése. Budapest: Perfekt, 2007. p. 87.

A mutató értékei csökkenő tendenciát mutatnak. Az érték akkor megfelelő, ha 70 % feletti. Azonban egyik vizsgált évben sem érik el ezt az értéket, 2011-ről 2013-ra csökken 5,94 %-kal, ami kedvezőtlen értéknek tekinthető.

A csökkenés arra utal, hogy a társaságnak a saját tőkével szemben túl sok a kötelezettsége - amely leginkább a szállítókkal szembeni tartozások miatt keletkezett, így egyáltalán nem tekinthető negatív jelenségnek. A mutató értékei javulhatnak, ha lejárnak a lízingdíjak.

$$\text{tőkefeszültség} = \frac{\text{idegen tőke}}{\text{saját tőke}}$$

A következő két mutató „a saját forrásból magvalósuló vagyongyarapodás vizsgálatát teszi lehetővé.”¹⁴

$$\text{tőkearányos mérleg szerinti eredmény A} = \frac{\text{mérleg szerinti eredmény}}{\text{jegyzett tőke}}$$

$$\text{tőkearányos mérleg szerinti eredmény B} = \frac{\text{mérleg szerinti eredmény}}{\text{saját tőke}}$$

Megnevezés	2011. év	2012. év	2013. év
Tőkefeszültség (%)	42,71	69,62	109,46
Tőkearányos mérleg szerinti eredmény A (%)	37,96	37,16	35,11
Tőkearányos mérleg szerinti eredmény B (%)	10,04	10,93	11,59

12. számú táblázat Saját készítés a mérleg adatai alapján

A *tőkefeszültség mutatója* megmutatja az idegen tőke arányát. Az a legjobb, ha minél alacsonyabb az érték, minél kevesebb az idegen tőke, annál kevésbé eladósodott.

Az első két vizsgált évben alacsonyak az értékek, a saját tőke aránya magas az idegen tőkéhez képest. A vállalkozás nem vett igénybe idegen tőkét, nincs eladósodva. Fedezni tudta kötelezettségeit saját forrásból is. 2013-ban viszont 100 % feletti az érték, ami azt jelenti, hogy a vállalat idegen forrásokat vett igénybe, kötelezettségi rendezésére.

A *tőkearányos mérleg szerinti eredménymutató* a vagyongyarapodás mértékéről ad információt.

¹⁴Siklósi Ágnes-Veress Attila: Pénzügy számvitel II. A beszámoló készítés. Budapest: Perfekt, 2011. p. 389.

Az első mutató az eredeti tőkéhez viszonyítva mutatja be a tárgyévhez kapcsolódó tőkeváltozást. A vállalatnál a vizsgált három évben nem hajtottak végre tőkeemelést, így a jegyzett tőke értéke is állandó maradt. A tőkearányos mérleg szerinti eredmény értékét csak a mérleg szerinti eredmény befolyásolta, amely a vizsgált években folyamatosan csökkent. 2011-ről és 2013-ra 2,85 %-kal. Az értékek 30 % feletti, így elfogadhatók. A jegyzett tőke mindhárom évben változatlan volt 7.000 e Ft.

A második mutató a mérleg szerinti eredménynek a saját tőke alakulásában betöltött szerepét mutatja meg.

A mutató értékei évről évre csekély mértékben növekedtek, a saját tőke csökkenésének köszönhetően, annak ellenére, hogy a mérleg szerinti eredmény is csökkent 2011-ről 2013-ra 200 e Ft-ot. Mivel a mutatók értéke nem éri el a 30 %-ot, így kedvezőtlennek tekinthető e szám.

$$\text{saját tőke-jegyzett tőke aránya} = \frac{\text{saját tőke}}{\text{jegyzett tőke}}$$

Megnevezés	2011. év	2012. év	2013. év
Saját tőke-jegyzett tőke aránya (%)	26,46	29,41	33,02

13. számú táblázat Saját készítés a mérleg adatai alapján)

A saját tőke és a jegyzett tőke viszonya, a saját tőke növekedését vizsgálja, vagyis azt fejezi ki, hogy a vállalat indításakor a jegyzett tőkét mennyivel sikerült gyarapítani az évek során. A mutató ugyan jellemzően százalékos formában fejezhető ki, nagyságrendje miatt azonban az együtthatós formát választjuk, ami azt fejezi ki, hogy a jegyzett tőkéhez képest a saját tőke mindhárom évben több mint a háromszorosára növekedett.

A mutató értékei növekedtek, 2011-ben 26,46 % volt, 2013-ra 6,56 %-ot emelkedett. A saját tőke alakulásában az eredménytartalék, a lekötött tartalék, és a mérleg szerinti eredmény játszott szerepet, a többi tőkelem változatlan értéken szerepel a mérlegben.

A mutató növekedése kedvező hatásra utal.

4. A pénzügyi helyzet vizsgálata

A mérleg átfogó elemzése során a vállalkozás pénzügyi helyzetét és annak alakulását többnyire horizontális mutatószámokkal, valamint a likviditási mérleg segítségével értékelem.

A pénzügyi helyzet mutatószámokkal történő elemzése vonatkozhat:

- hosszabb távra, értékelve az adósságállományra vonatkozó mutatók alakulását és
- rövidtávra, vizsgálva a likviditási mutatók nagyságát és változását.¹⁵

4.1. Likviditási mutatók

A likviditás vizsgálata döntő jelentőségű lehet a vállalkozás számára, hiszen a likviditás hiánya a társaság tönkremeneteléhez is vezethet.

A likviditási helyzet értékelése – alapvetően – a likvid eszközöknek és a rövid lejáratú kötelezettségeknek az összehasonlítását jelenti.

Megnevezés	2011. év	2012. év	2013. év
Likviditási mutató (%)	104,60	103,20	103,70
Likviditási gyorsráta (%)	39,28	33,94	68,35
Pénzeszköz-likviditás (%)	1,20	1,50	1,30
Hitelfedezeti mutató (%)	38,12	32,97	67,09

14. számú táblázat Saját készítés a mérleg adatai alapján)

A leggyakrabban alkalmazott *likviditási mutató* a forgóeszközök teljes értékét viszonyítja a rövid lejáratú kötelezettségekhez.

$$\text{likviditási mutató} = \frac{\text{forgóeszközök}}{\text{rövid lejáratú kötelezettségek}}$$

A mutató arra irányul, hogy a forgóeszközök értéke hányszorosa az éven belül esedékes kötelezettségeknek. A nemzetközi gyakorlatban általában 200 % körül elfogadható, azonban a vállalkozás egyik évben sem éri el ezt az eredményt. Mindhárom évben meghaladja 100 % feletti értéket, tehát elfogadható.

¹⁵ Bíró T.-Kresalek P.-Pucsek J.-Sztanó I.: A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése. Budapest: Perfekt, 2012. p. 71-74.

A mutató 2011-ről 2013-ra 0,9 %-kal csökkent annak ellenére, hogy a rövid lejáratú kötelezettségek állománya növekedett. Ezt a növekedést teljes egészében ellensúlyozta a forgóeszközök állományának emelkedése.

Tehát megállapítható, hogy a rövid lejáratú kötelezettségek fedezetet nyújtanak a forgóeszközök állományára.

$$\text{likviditási gyorsráta} = \frac{\text{forgóeszközök-készletek}}{\text{rövid lejáratú kötelezettségek}}$$

A pénzügyi elemzésekben a likviditási mutató mellett gyakran meghatározásra kerül az úgynevezett *likviditási gyorsráta* is, amelynek számításakor a forgóeszközök közül a készletek nélküli arányát viszonyítja a rövid lejáratú kötelezettségekhez, így már csak a követeléseket, pénzeszközöket és értékpapírokat hasonlítja össze a rövid lejáratú kötelezettségekkel. A mutató értéke 100-200 % között elfogadható.

A likviditási gyorsráta értékei 2011-ről 2013-ra javuló tendenciát mutatnak, bár messze elmaradnak a 100%-tól. 2012-ben az érték nagyon alacsony volt és 2013-ra megduplázódott, ami annak tudható be, hogy a követelések és a rövid lejáratú kötelezettségek emelkedtek 9 %-kal, és a készletek állománya csökkent.

A legszűkebben értelmezett *likviditási mutató* a rövid lejáratú kötelezettségek fedezeteként kizárólag a pénzeszközöket veszi figyelembe. A vállalkozás általában akkor minősül fizetőképessnek, ha a mutatószám számításánál figyelembe vett likvid eszközeinek nagysága meghaladja a rövid lejáratú kötelezettségeket. Ezeken túlmenően, az elemzés céljának, az értékelés szempontjainak megfelelően további likviditási mutatók is képezhetők aszerint, hogy a hányados számlálójában milyen eszközöket veszünk figyelembe.

Ennek megfelelően például számszerűsíthető a *pénzeszköz-likviditás* mutatója, amely a pénzeszközök nagyságát állítja szembe a rövid lejáratú kötelezettségekkel és azt vizsgálja, hogy a vállalkozás milyen mértékben tudna azonnal eleget tenni rövid távú (éven belüli) kötelezettségeinek.

$$\text{pénzeszköz-likviditás} = \frac{\text{pénzeszközök}}{\text{rövid lejáratú kötelezettségek}}$$

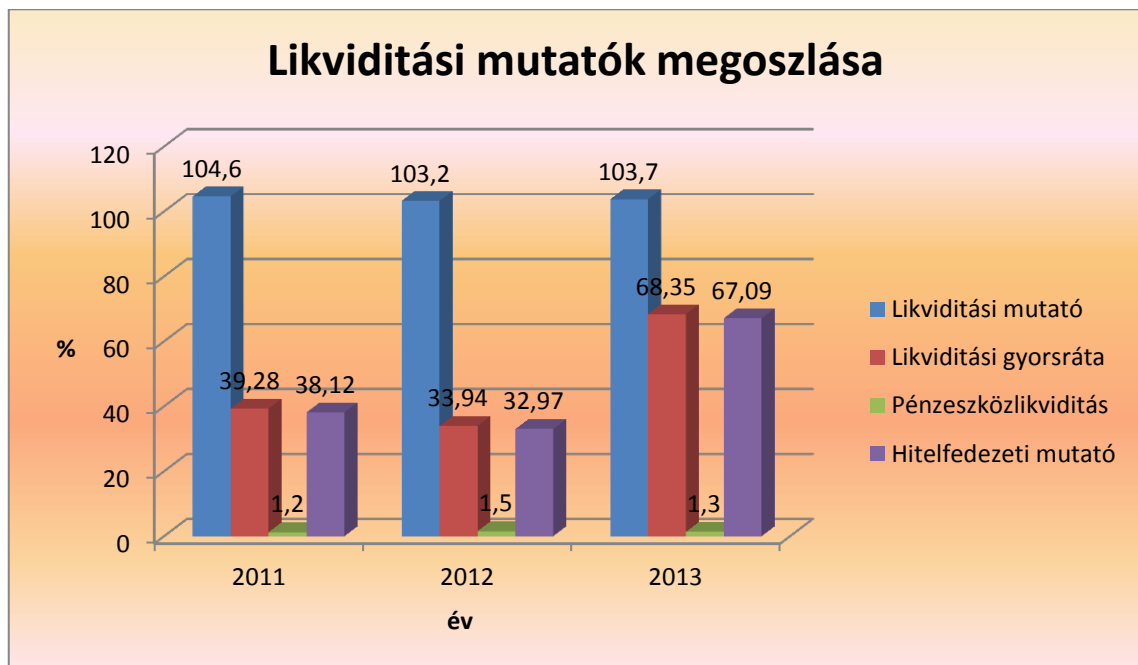
A *pénzeszköz likviditási mutató* magas értéke félrevezető lehet, ugyanis kedvező helyzettel ellentétben, sok esetben inkább arra utal, hogy a vállalkozásnak túl sok a szabad lekötetlen pénzeszköze. Az itt bemutatott likviditási mutatók értékelésekor nem

szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a mutatók mindegyike – a számításoknak megfelelően – statikus, adott időpontra- a mérleg átfogó elemzése kapcsán a mérleg fordulónapjára - vonatkozik.

A mutató mindhárom évben alacsony tendenciát mutat, jóval az elfogadható érték alatt van, ami azzal magyarázható, hogy a pénzeszközök forgóeszközökön belüli aránya elhanyagolható, az értékpapír értéke nulla. Az érték akkor elfogadható, ha 1,6-1,8 között van, de a vállalkozásnál a vizsgált időszakban nem érte el ezt az értéket. Gyengülést mutat, ami arra utal, hogy a vállalkozás pénzeszközei nem fedezik a rövid lejáratú kötelezettségeket.

$$\text{hitelfedezeti mutató} = \frac{\text{követelések}}{\text{rövid lejáratú kötelezettségek}}$$

A *hitelfedezeti mutató* megmutatja, hogy az egy éven belül befolyó pénzeszközök, milyen mértékben fedezik az egy éven belül esedékes kötelezettségeket. A mutató értékei az első két vizsgált évben hasonló értéket mutatnak, 2012-re enyhe csökkenés látható. A követelések 2013-ban csak 67,09 %-ban fedezik a rövid lejáratú kötelezettségeket. Vagyis a szállítói tartozások nagyobb mértékben növekedtek, mint a vevői követelések.

7. ábra Likviditási mutatók megoszlása Forrás: saját szerkesztés

4.2. Tőkeáttételi mutatók

Az adósságállomány kifejezés alatt általában az egy évet meghaladó hosszú lejáratú tartozások értékét értjük.

Az erre vonatkozó értékelések alapja lehet:

- az adósságállomány, mint hosszú lejáratú idegen forrás és az összes tartós forrás kifejezése és
- az adósságállomány fedezettségének számszerűsítése.

„A mutatók a tartós források szerkezetét vizsgálják.”¹⁶

Az adósságállomány és az összes tartós forrás egymáshoz mért viszonyát az *adósságállomány aránya* mutatóval vizsgáljuk.

$$\text{adósságállomány aránya} = \frac{\text{adósságállomány}}{\text{hosszú lejáratú kötelezettségek} + \text{saját tőke}}$$

Megnevezés	2011. év	2012. év	2013. év
Adósságállomány aránya (%)	29,93	38,51	52,26
Saját tőke aránya (%)	70,07	58,95	47,74
Adósságállomány fedezettsége (%)	2,34	1,44	0,91
Adósságszolgálati fedezeti mutató (%)	503	322	207

15. számú táblázat Saját készítés a mérleg adatai alapján

Az adósságállomány alatt az egy évnél hosszabb lejáratú kötelezettségeket értjük, ami a hátrasorolt és a hosszú lejáratú kötelezettségek összegével egyenlő.

A vállalkozás adósságállománya 2011. évben 11.300 e Ft-ról 2012-re 5.271 e Ft-ra növekedett, a géppark bővítése miatt. Ezt az adósságaránya is jól tükrözi, 2013-ban további növekedés látható, itt a legmagasabb az érték. A mutató jelentős növekedést jelez, 2011-ről 2013-ra 22,33 %-os volt, ami beruházási hitelfelvétel következménye. Mivel a hitelfelvétel a vállalkozás jövőjének stabilitását célozza, a mutató ilyen alakulása nem minősíthető negatívnak.

$$\text{saját tőke aránya} = \frac{\text{saját tőke}}{\text{hosszú lejáratú kötelezettségek} + \text{saját tőke}}$$

¹⁶ Siklósi Ágnes-Veress Attila Pénzügyi számvitel II.: A beszámoló-készítés. Budapest: Perfekt, 2011. p. 391.

A mutató tulajdonképpen a tartós források szerkezetét vizsgálja, amelynek kapcsán megjegyezzük, hogy a saját tőke összes tartós forráshoz mért aránya szintén számszerűsíthető. A *saját tőke arány* megmutatja, hogy a vállalat mennyire van eladósodva, mennyi a saját tőke aránya a vállalaton belül. Minél nagyobb ez az érték, annál jobban el van adósodva a vállalat. 2011. évben az érték 70,07 % volt, a következő évben csökkenés tapasztalható, 11,12 %, ami 2013. évre tovább csökken. Arra utal, hogy a vállalkozás hosszabb távon döntően saját forrásra támaszkodik. A beruházási és a fejlesztési hitel visszafizetésével a korábbi állapot helyreáll.

$$\text{adósságállomány fedezettsége} = \frac{\text{saját tőke}}{\text{hosszú lejáratú kötelezettség}}$$

A saját tőke és az adósságállomány kapcsolata értékelhető az *adósságállomány fedezettsége* mutatóval is, amelynek minősítési szempontjai gyakorlatilag azonosak az előző mutatóknál leírtakkal.

A vállalkozás adósságállományának alakulásának értékelésekor lényeges szempont lehet, hogy a vállalkozás tudja-e biztosítani a következő gazdasági években esedékes adósságszolgálat fedezetét. Ehhez azonban a mérleg adatain kívül az eredménykimutatás egyes adataira is szükség van. A mérleg, illetve a beszámoló elemzésekor a mutató egyszerűsített változatát célszerű alkalmazni.

Az adósságállomány fedezettsége mutató az adósságállomány saját tőke általi fedezettségét mutatja. A mutató általában 5 %-os formában képezhető, azonban a saját tőke jelentős nagyságrendje esetén célszerű együtthatós formában számítani. Az értékek csökkenése a beruházási hitel felvételének köszönhető. 2011-ben 2,34 % volt, 2013-ra 1,43 %-kal csökkent a mutató értéke.

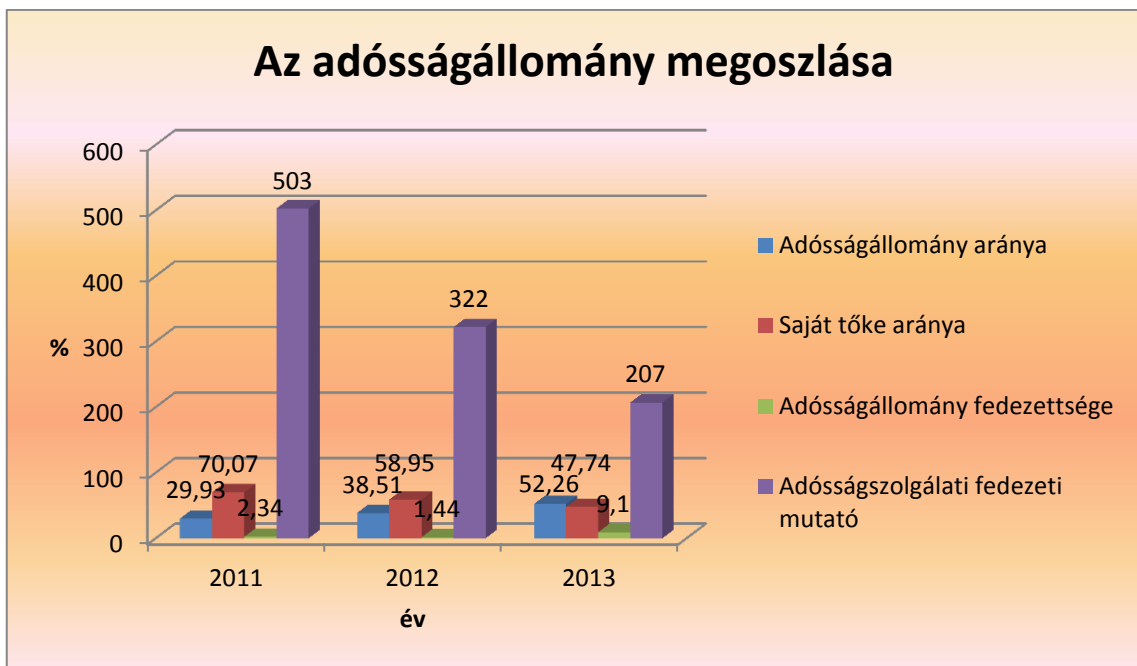
$$\text{adósságszolgálati fedezeti mutató} = \frac{\text{adózott eredmény} + \text{értékcsökkenési leírás}}{\text{hosszú lejáratú kötelezettség esetleges törlesztése}}$$

Belső mérlegelemzés esetén a mutató teljes tartalommal számszerűsíthető, azaz mind a számlálóban, mind pedig a nevezőben szerepeltethetjük a hosszú lejáratú kötelezettségek kamatait. A mutató számításához ismernünk kell a hosszú lejáratú kötelezettségek esedékes törlesztő részletét is.

Az adósságszolgálati mutató arról tájékoztat, hogy a cégnél képződő, szabadon felhasználható jövedelem milyen fedezetet nyújt a hosszú lejáratú kötelezettségek állományára.

A mutatót adósminősítésre is használják, arról tájékoztatja a hitelezőket, hogy a vállalkozások milyen biztonság mellett tudják törleszteni a hiteleiket. Ha értéke 140%-nál magasabb, I. osztályú adósról, ha 120-140 % között van akkor II. osztályú adósról, ha pedig 120 % alacsonyabb a mutató értéke, III. osztályú adósról beszélünk.

A vállalkozásnál mindhárom évben magasak az értékek, 140 % feletti, ez kedvező hatást jelent a hitelezők számára, de 2011-ről 2013-ra a felére csökkentek, ami arról tájékoztat, hogy a csökkenés ellenére is a vállalkozás biztonsággal tudja törleszteni a hiteleit, így fedezni tudja a kötelezettségei összegét.

8. ábra Adósságállomány megoszlása Forrás: Saját szerkesztés

5. Az eredmény-kimutatás vizsgálata

A vállalkozás eredményteremtő képessége, jövedelmezősége az egész gazdálkodás központi kérdése. Alapvetően befolyásolja a rövidtávú tulajdonosi érdekeltség érvényesítésének kereteit éppúgy, mint a vállalkozás jövőbeni fejlődésének feltételrendszerét.

A számvitelről szóló törvény előírása és szelleme szerint a vállalkozásnak a jövedelmezőség alakulását be kell mutatnia a kiegészítő mellékletben, illetve bővebben az üzleti jelentésben is. Ehhez pedig célszerűen megválasztott mutatókra van szükség.¹⁷

5.1. A vállalat jövedelmezőségének elemzése

A jövedelmezőség számításánál alapképletünk:
$$\frac{\text{Eredmény}}{\text{Vetítési alap}}$$

A jövedelmezőség számítása során figyelembe vehető eredménykategóriák a következők:

- értékesítés bruttó eredménye (fedezeti összeg),
- az üzemi (üzleti) tevékenység eredménye,
- a szokásos vállalkozói eredmény,
- az adózás előtti eredmény,
- az adózott eredmény,
- a mérleg szerinti eredmény,
- az adózás és kamatfizetés előtti eredmény (EBIT),
- az adózott eredmény+fizetett kamatok,
- a bruttó relációs (főpiaci) eredmény.

Az alkalmazandó vetítési alapok:

- az értékesítés nettó árbevétele,
- az értékesítés nettó árbevételének további bevételekkel növelt összege,
- a saját tőke összege,
- a lekötött eszközök nettó értéke,
- az összes eszközérték,
- a bérköltés,
- a személyi jellegű ráfordítások,

---

¹⁷ Bíró T.-Pucsek J.-Sztanó I.: Amit a mérleg mutat. Budapest: Saldo, 2010. p. 59.

- a vállalkozás átlagos állományi létszáma,
- a saját tőke és kamatköteles idegen források,
- a relációk (fő piacok) szerinti nettó árbevétel.¹⁸

Az alkalmazandó eredménykategóriák és vetítési alapok közül nincs szükségünk minden variációra, csak azokat a mutatókat számítjuk, amelyek egzakt tartalommal rendelkeznek, és a jövedelmezőség szintjére vonatkozóan hasznos információkkal szolgálhatnak.

$$\text{bruttó jövedelmezőség (fedezeti hányad)} = \frac{\text{értékesítés bruttó eredménye}}{\text{értékesítés nettó árbevétele}}$$

Bruttó jövedelmezőséget a vállalkozás nem tud számolni, mivel összköltséges eredmény-kimutatást készít, nem pedig forgalmi költségest.

5.1.1. Árbevétel-arányos jövedelmezőségi mutatók levezetése

A forgalomarányos jövedelmezőségi mutatók esetében a kiválasztott eredménykategóriákat hasonlítom össze a vállalkozás értékesítési árbevétel és más bevétel adataival.

A mutató értékei akkor kedvezőek, ha növekvő tendenciát mutatnak.

$$\text{árbevétel arányos jövedelmezőség I.} = \frac{\text{üzemi (üzleti) tevékenység eredménye}}{\text{értékesítés nettó árbevétele+egyéb bevétel}}$$

$$\text{árbevétel arányos jövedelmezőség II.} = \frac{\text{szokásos vállalkozási eredménye}}{\text{értékesítés nettó árbevétele+egyéb bevétel+ pénzügyi műveletek eredménye}}$$

$$\text{árbevétel arányos jövedelmezőség III.} = \frac{\text{adózás előtti eredmény}}{\text{összes árbevétel és bevétel}}$$

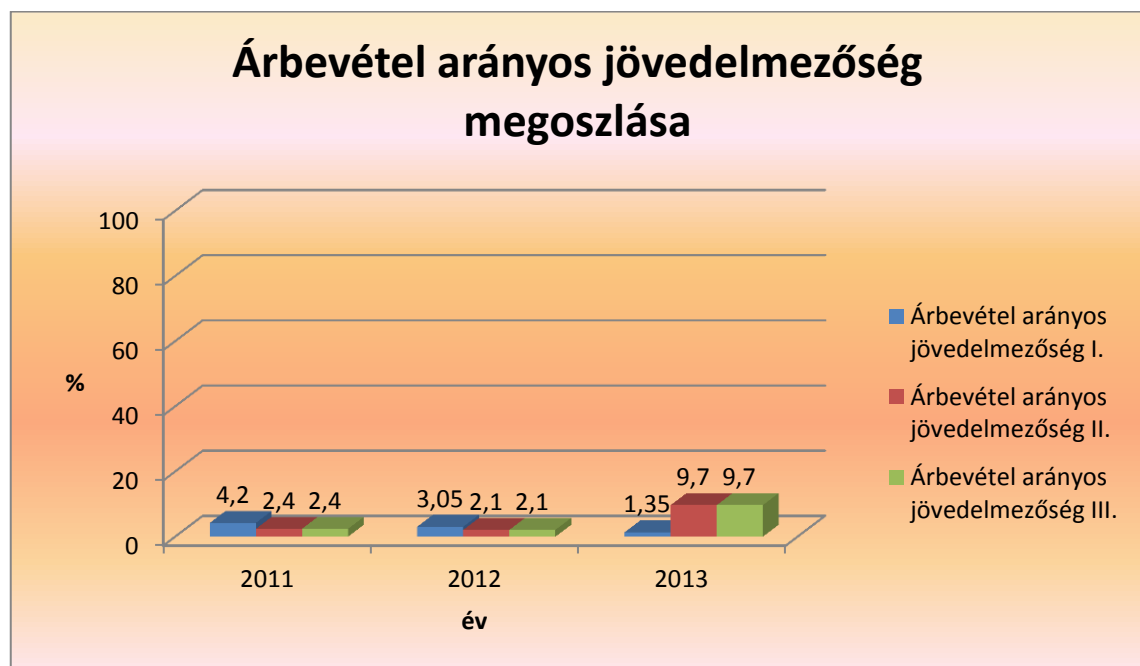
Megnevezés	2011. év	2012. év	2013. év
Árbevétel arányos jövedelmezőség I. (%)	4,20	3,05	1,35
Árbevétel arányos jövedelmezőség II. (%)	2,40	2,10	0,97
Árbevétel arányos jövedelmezőség III. (%)	2,40	2,10	0,97

16. számú táblázat Saját készítés a beszámoló adatai alapján

¹⁸ Bíró T.-Pucsek J.-Sztanó I.: Amit a mérleg mutat. Budapest: Saldo, 2010. p. 60.

A mutatók számítása által információt kapunk, hogy a cég termelési és értékesítési tevékenységből származó nyeresége a nettó árbevételnek hány százalékát teszi ki. Az I. mutatók értékei mindhárom évben csökkenő tendenciát mutatnak, amelyek kedvezőtlen hatásúak. A nettó árbevétel csak kis része realizálódik, ami azt jelenti, hogy a költségek túl magasak ezért akadályozzák a jövedelmezőséget.

A II.-III. mutató értékei mindhárom vizsgált évben csökkenést mutatnak. Az anyagjellegű ráfordítások az árbevétellel arányosan változnak, a személyi jellegű ráfordítások is növekedtek, viszont az értékcsökkenés és az egyéb ráfordítások csökkentek, ami a mutatók romlásához vezetett. Mindhárom vizsgált évben a pénzügyi műveletek eredménye negatív lett, ennek ellenére 2013-ra javulás érzékelhető, így kicsi fejlődés tapasztalható az eredmény jövedelmezőségen is.

9. ábra Árbevétel arányos jövedelmezőség megoszlása Forrás: saját szerkesztés

5.1.2. Tőkearányos jövedelmezőség

A mutatók kifejezik, hogy a saját tőke egy egységével mekkora jövedelmet ért el a vállalkozás a vizsgált időszakban. Ennek megfelelően a saját tőke összegéhez a vállalkozás által leginkább jellemző eredménykategóriákat hasonlítom.

A mutatók értékei akkor kedvezőek, ha értékük folyamatos növekedést mutat.

A mutatók a következők:

$$\text{tőkearányos szokásos vállalkozási eredmény} = \frac{\text{Szokásos vállalkozói eredmény}}{\text{Saját tőke}}$$

$$\text{tőkearányos adózás előtti eredmény} = \frac{\text{adózás előtti eredmény}}{\text{saját tőke}}$$

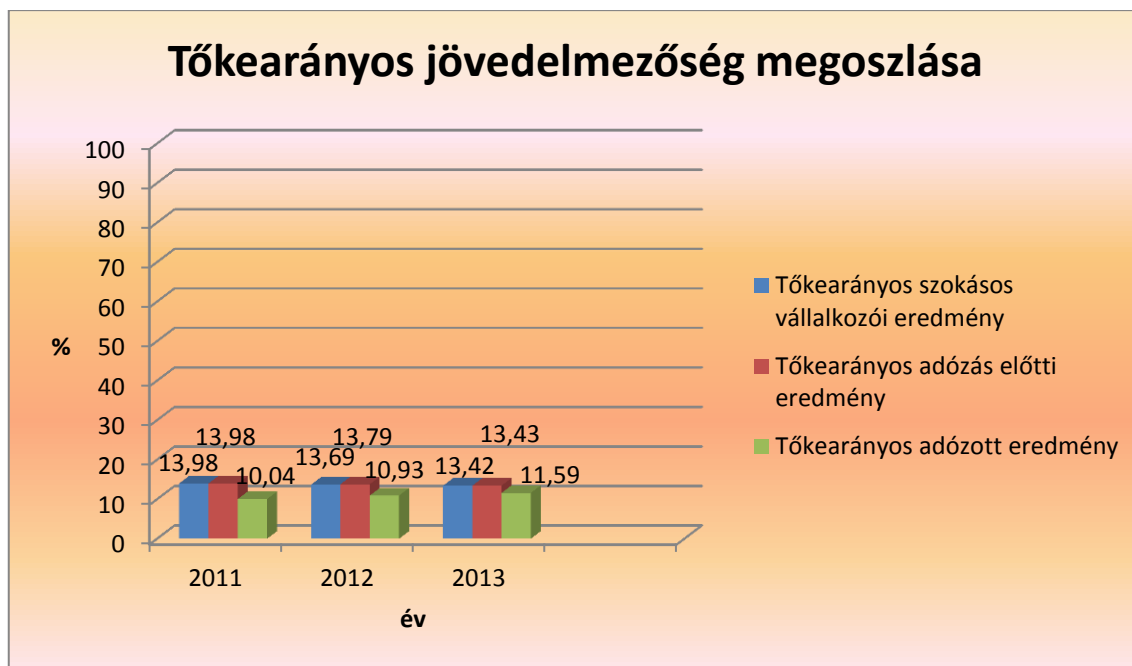
A *tőkearányos adózott eredmény* a jövedelmezőség mérésének igen gyakran használt mutatója, ami az egyik legfontosabb eredményt is mutatja a vállalkozásról. Mivel általában szoros kapcsolatban van a vállalkozás menedzsmentjének érdekeltégi rendszerével, információkat szolgáltat a vállalkozás maximális tőkegyarapodás mértékéről.

Megnevezés	2011. év	2012. év	2013. év
Tőkearányos szokásos vállalkozási eredmény (e Ft)	13,98	13,69	13,42
Tőkearányos adózás előtti eredmény (e Ft)	13,98	13,79	13,43
Tőkearányos adózott eredmény (ROE) (e Ft)	10,04	10,93	11,59

17. számú táblázat Saját készítés a beszámoló adatai alapján

$$\text{tőkearányos adózott eredmény (ROE)} = \frac{\text{adózott eredmény}}{\text{saját tőke}}$$

Az első két mutató esetében csökkenés tapasztalható, ami a saját tőke folyamatos csökkenését mutatja 2011-ről 2013-ra 5.257 e Ft-tal. A szokásos vállalkozói eredmény is kedvezőtlen hatású, 2011-ben még 3.699 e Ft volt, 2013-ra tovább csökkent 2.846 e Ft-ra. A harmadik mutatónál jól látható, hogy 2013-ra folyamatos a növekedés, amely mértéke 1,55 %-os, ami kedvező hatásnak tekinthető. Ez a pozitív változás a vállalkozás pénzügyi eredményének növekedésével magyarázható, mivel a rendkívüli eredmény és az adófizetési kötelezettség változása nem volt jelentős nagyságú. A mutató értéke jelzi, hogy a tőkegyarapodás a vizsgált időszakban korlátozott. Az eredmény 20 % esetén lenne kedvező.

10. ábra Tőkearányos jövedelmezőség megoszlása Forrás: Saját szerkesztés

A tőkearányos adózott eredmény fő befolyásoló tényezőire is rámutatnak az alábbi összefüggés alapján:

$$\frac{\text{adózott eredmény}}{\text{saját tőke}} = \frac{\text{adózott eredmény}}{\text{értékesítés nettó árbevétele}} \times \frac{\text{értékesítés nettó árbevétele}}{\text{saját tőke}}$$

- az első tényező az árbevétel arányos jövedelmezőség,
- a második pedig a saját tőke forgási sebessége.

Két vagy több időszak adatainak összehasonlításából megállapítható, hogy a tőke jövedelmezőségének változása melyik tényező elmozdulásából és milyen mértékben következett be (tényezőkre bontás módszerével).

Megnevezés	2011. év	2012. év	2013. év
Adózott eredmény/saját tőke aránya (%)	10,04	10,93	11,59

18. számú táblázat Saját készítés a beszámoló adatai alapján

A mutató értéke a vizsgált években folyamatosan növekedett, ami kedvező tendenciára utal, a tőke jövedelmezőségi szintjére és annak elmozdulási irányára vonatkozóan nyújt információt. 2011-ben 10,04 %-os volt az adózott eredmény/saját tőke aránya, ami 2013-ra 1,55 %-os emelkedést szemléltet.

5.1.3. Élőmunka- arányos jövedelmezőségi mutató

A vállalkozás eredményességének alakulásában meghatározó szerepet játszik az élőmunka, ezért a mutatók számításánál az eredménykategóriákat viszonyítottam az átlagos állományi létszámhoz. A mutatók akkor eredményesek, ha pozitív változás következik be számításuknál.

$$\text{egy főre jutó üzemi eredmény} = \frac{\text{üzemi (üzleti) tevékenység eredménye}}{\text{létszám}}$$

Megnevezés	2011. év	2012. év	2013. év
1 főre jutó fedezeti összeg (e Ft/fő)	5411,28	4845,32	9692,57
1 főre jutó üzemi eredmény (e Ft/fő)	230,68	169,61	131,00
1 főre jutó szokásos vállalkozói eredmény (e Ft/fő)	132,11	116,39	101,64
1 főre jutó adózás előtti eredmény (e Ft/fő)	132,11	117,18	101,68

19. számú táblázat Saját készítés a beszámoló adatai alapján

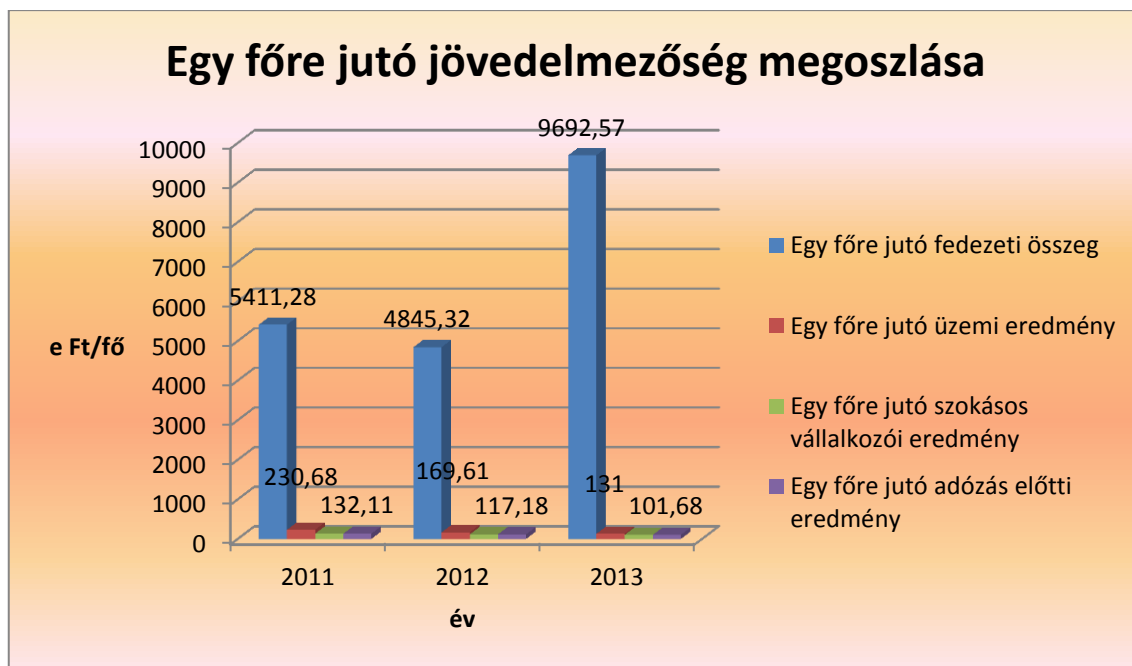
$$\text{egy főre jutó fedezeti összeg} = \frac{\text{értékesítés bruttó eredménye}}{\text{létszám}}$$

A *létszám arányos árbevétel* mutató a munkaerő kihasználtságát mutatja, azt, hogy átlagosan egy fő munkavállaló hány forint árbevételt realizál. A mutató értékét kellő óvatossággal kell vizsgálni. Ennél a mutatónál növekedés látható évről évre, ami 2011-ről 2013-ra 4.281,29 e Ft-os változást jelent. Ez a növekedés jelentős létszámleépítés végrehajtásának köszönhető, ami az igen magas bér- és járulékterhekkel magyarázható, ha a vállalat nem folyamodik ilyen változtatáshoz, akkor működésének fenntartását veszélyeztette volna. A többi mutatónál folyamatos a csökkenés.

$$\text{egy főre jutó szokásos vállalkozói eredmény} = \frac{\text{szokásos vállalkozói eredmény}}{\text{létszám}}$$

Az *egy főre jutó szokásos vállalkozói eredmény* a vizsgált első évben 123,11 e Ft volt, ami a következő években kedvezőtlen irányba változott. Ez az eredmény az *egy főre jutó adózás előtti eredmény*nél is hasonló értéket mutat.

$$\text{egy főre jutó adózás előtti eredmény} = \frac{\text{adózás előtti eredmény}}{\text{létszám}}$$

11. ábra Egy főre jutó jövedelmezőség megoszlása Forrás: Saját szerkesztés

Az *élőmunka* – arányos jövedelmezőségi mutatók körébe sorolhatók azok a mutatószámok is, amelyek képzésénél az egységnyi bérfolyamra vagy személyi jellegű ráfordításra jutó eredményt számszerűsítjük. Ezeknél a mutatóknál is a fejlődés, illetve a változás irányát tudjuk értékelni.

Így számítható például bérarányos jövedelmezőség a következő tartalommal:

Megnevezés	2011. év	2012. év	2013. év
Bérrányos jövedelmezőség I. (%)	18,42	12,39	8,83
Élőmunka ráfordítás – arányos jövedelmezőség I. (%)	15,38	10,57	7,59

20. számú táblázat Saját készítés a beszámoló adatai alapján

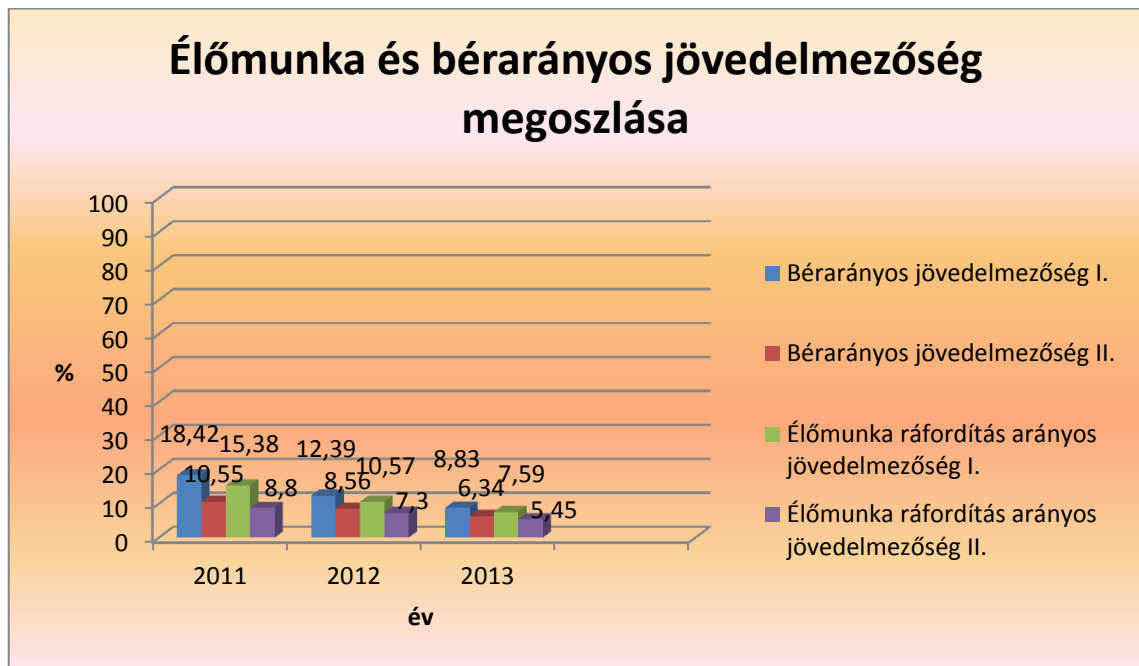
$$\text{bérrányos jövedelmezőség I.} = \frac{\text{üzemi (üzleti) tevékenység eredménye}}{\text{bérköltség}}$$

A *bérrányos jövedelmezőség* megmutatja, hogy az üzemi (üzleti) tevékenység eredményre mekkora bérköltség jut. A bérrányos mutató értékei mindkét esetben csökkenő tendenciát mutatnak. 2011-ről 2013-ra 9,59 % és 4,21 %-os a visszaesés. Az üzemi tevékenység eredménye csökkent, a bérköltség viszont nőtt.

élőmunka ráfordítás-arányos jövedelmezőség I.=

$$\frac{\text{üzemi (üzleti)tevékenység eredménye}}{\text{személyi jellegű ráfordítás}}$$

Az *élőmunka arányos jövedelmezőség* mutatót is csökkenés jellemzi, ami az egyik esetben 2011-ről 2013-ra szinte a felére csökkent. Másik esetben csekély mértékű a változás, mindössze 3,35 %. A kedvezőtlen változások a növekvő bérfiórámlás, azaz a személyi jellegű ráfordítások nőttek, addig a megtermelt eredmény is csökkent az előző évekhez képest.

12. ábra *Élőmunka és bérrányos jövedelmezőség megoszlása* Forrás: Saját szerkesztés

5.1.4. Eszközarányos jövedelmezőség

E mutatók esetében célszerűen választott eredménykategóriát viszonyítunk az eszközök meghatározott csoportjához, alakulásuk az eszközök jövedelemteremtő képességére ad jelzéseket, remélhetően növekedést mutatva.

Ezek az eszközök a vállalkozás főtevékenységét szolgálják, ezért eredménykategóriaként célszerű az üzemi (üzleti) tevékenység eredményét választanunk, a fentieknek megfelelően.

$$\text{eszközarányos jövedelmezőségi mutató I.} = \frac{\text{üzemi (üzleti)tevékenység eredménye}}{\text{immateriális javak+tárgyi eszközök}}$$

$$\text{eszközarányos jövedelmezőségi mutató II.} = \frac{\text{üzemi (üzleti)tevékenység eredménye}}{\text{készletek}}$$

Megnevezés	2011. év	2012. év	2013. év
Eszközarányos jövedelmezőségi mutató I. (%)	18,36	12,25	10,46
Eszközarányos jövedelmezőségi mutató II. (%)	14,06	10,75	15,88
Eszközarányos jövedelmezőségi mutató III. (%)	7,96	5,73	6,31
Eszközarányos jövedelmezőségi mutató IV. (%)	4,56	3,96	4,53
ROA (%)	3,40	3,14	2,50
ROI (%)	2,44	2,49	2,13

21. számú táblázat Saját készítés a beszámoló adatai alapján

Ezek az eszközök a vállalkozás főtevékenységét szolgálják, ezért eredménykategóriaként célszerű az üzemi (üzleti) tevékenység eredményét választanunk, a fentieknek megfelelően.

Az *eszközarányos jövedelmezőségi mutató I., II., III.* értékei mindhárom esetben csökkenést mutatnak évről évre, ami kedvezőtlennek tekinthető.

eszközarányos jövedelmezőségi mutató III.=

$$\frac{\text{üzemi (üzleti)tevékenység eredménye}}{\text{immateriális javak+tárgyi eszközök+készletek}}$$

Az immateriális javak és tárgyi eszközökre jutó üzemi (üzleti) tevékenység eredménye csökkent a vizsgált években, annak ellenére, hogy a tárgyi eszközök növekedtek az immateriális javak viszont csökkentek 2.415 e Ft-tal, az üzemi eredmény is csökkent.

A vállalkozás jelentős eszköz növekedése az eszközarányos jövedelmezőség mutatót kedvezőtlenül befolyásolta, de várhatóan ez csupán rövid távú hatásként jelentkezik, mivel a vállalkozás jelentős eredményjavulást remél az új beruházásaitól.

A tárgyi eszköznövekedés tovább rontotta a jövedelmezőséget. Hosszú távon viszont lehet javítani az eszközarányos jövedelmezőségen, ha a vállalat beruházást indít és hozzá a tárgyi eszközöket hatékonyabban használja fel, akkor az eredménykategóriák értékében is javulást lehet elérni.

$$\text{eszközarányos jövedelmezőségi mutató IV.} = \frac{\text{adózás előtti eredmény}}{\text{befektetett eszközök+készletek}}$$

Az *eszközarányos jövedelmezőségi IV. mutató*. külön is kiemeltem, mivel az egyik leggyakoribb eszköz-jövedelmezőségi mutató a nemzetközi gyakorlatban, ami az eszközök jövedelemteremtő képességére adja meg a választ.

Az adózás előtti eredményt viszonyítottam az eszközökhöz, míg az eszközmegtérülési mutató esetében az adófizetési kötelezettséggel csökkentett eredményt (adózott eredményt).

$$\text{ROA} = \frac{\text{adózás előtti eredmény}}{\text{eszközök összesen}}$$

Az *eszközarányos adózás előtti eredmény (ROA)* mutatónál jól látszik, hogy 2013-ban az értéke a legalacsonyabb volt, a vállalat ekkor volt a legsikertelenebb, annak ellenére, hogy az eszközök növekedtek, az adózás előtti eredmény viszont csökkent.

$$\text{ROI} = \frac{\text{adózott eredmény}}{\text{eszközök összesen}}$$

Az *eszközarányos adózott eredmény (ROI)* alakulása is felbontható befolyásoló tényezőire. Itt a két tényező az árbevétel arányos jövedelmezőség és az eszközök forgási sebessége lesz. Ez természetesen nemcsak az utólagos elemzés során, hanem a tervezésnél is jól hasznosítható.

Az első kiszámított mutató értékei 2012-re enyhe csökkenést mutatnak, ami 2013-ra 0,57 %-os változást jelentett. A másik két mutatónál csökkenés következett be, ami az eszközök számának növekedésére utal.

5.2. Hatékonyságvizsgálat

A hatékonyság elemzése során elsősorban arra a kérdésre keresünk választ, hogy a vállalkozás adott időszakában felhasznált, rendelkezésére álló erőforrásai – ezen belül elsősorban egyes eszközei, eszközcsoportjai és emberi erőforrásai – mekkora teljesítmény elérését teszik lehetővé. Teljesítmény fogalma alatt a tevékenységek hozamát értjük, ami lényeges eltéréseket mutat a tevékenység jellegétől – ipari termelés, mezőgazdasági termelés, kereskedelem, szolgáltatás – függően.¹⁹

---

¹⁹ Bíró T.-Kresalek P.-Pucsek J.-Sztanó I.: A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése. Budapest: Perfekt, 2011. p. 136.

„ A szakirodalom egy része különbséget tesz a hatékonyság és a gazdasági hatékonyság között. A hatékonyság valamilyen tevékenység, vagy erőforrás hatásosságát, vagyis a hathatóságát kifejező kategória, a gazdasági hatékonyság pedig azt fejezi ki, hogy egységnyi ráfordításra milyen irányú és nagyságú természetes mértékegységben vagy pénzben kifejezett hozam, teljesítmény jut.”²⁰

Ugyanakkor, a hatékonyság elemzése során általánosan használhatjuk azokat a mutatókat, amelyek az egyes eszközcsoportok kihasználtságát fejezik ki.

Az elemzés során gyakran számított és értékelt hatékonysági mutatók a forgási sebességet mérő jelzőszámok, amelyek megmutatják, hogy az adott eszköz (eszközcsoportok) milyen gyorsan fordul meg az adott időszak árbevétele realizálása révén.

A hatékonyság fogalma alatt tehát az erőforrások felhasználásának gazdaságosságát értjük.

A hatékonyságot – a forgalom komplexitása miatt - nem lehet egyetlen mutatóval mérni, annak színvonalára, fejlődésére csak a mutatók rendszere adhat jó megközelítést.

A tevékenységek gazdaságosságának vizsgálatához és összehasonlító elemzéséhez olyan gazdasági mutatókra van szükség, amelyek sokoldalúan jellemzik a gazdálkodás mikro-szintű hatékonyságát.

A hatékonysági mutatók azt mérik, hogy milyen gazdaságosan használja a vállalkozás a birtokában lévő eszközöket. Ezek a mutatók a következők:

Megnevezés	2011. év	2012. év	2013. év
Készletek forgási sebessége (%)	10,04	10,93	11,59
Nettó forgótőke forgási sebessége (%)	-19,05	-11,96	-16,68
Tárgyi eszköz hatékonyság (%)	4,78	4,45	7,99
Tárgyi eszköz igényesség (%)	20,88	22,00	12,51
Munkaerő hatékonyság (%)	3,64	3,44	5,54
Munkaerő igényesség (%)	27,45	29,05	18,03

22. számú táblázat Saját készítés a beszámoló adatai alapján

$$\text{készletek forgási sebessége} = \frac{\text{értékesítés nettó árbevétele}}{\text{készletek}}$$

²⁰ Bíró T.-Pucsek J.-Sztanó I.: Amit a mérleg mutat. Budapest: Saldo, 2010. p. 73.

A *készletek forgási sebessége* megmutatja, hogy hányszor fordult meg a készletek állománya az adott évi értékesítési forgalom mellett. Minél magasabb a mutató, annál inkább pozitívan értékelhető a készletpolitika, mivel ez azt jelenti, hogy adott szintű árbevételt viszonylag alacsony készlet szint mellett sikerült elérni. Az elmúlt években nőtt a készletek fordulatszáma, míg 2011-ben 10,04 % volt, addig 2013-ra nőtt 1,55 %-kal. Az értékek növekedő tendenciát mutatnak, ami arra utal, hogy a vállalat kis készletekkel dolgozik, nem raktároz sokat, viszonylag gyorsan cserélődik a készlet.

$$\text{nettó forgótőke forgási sebessége} = \frac{\text{értékesítés nettó árbevétele}}{\text{nettó forgótőke}}$$

A nettó forgótőkét a forgóeszközök és a rövid lejáratú kötelezettségek különbségként lehet meghatározni. A *nettó forgótőke forgási sebessége* azt mutatja meg, hogy a társaság nettó forgótőkéje hányszor térül meg a vizsgált időszakban, azaz milyen hatékonysággal hasznosítja a menedzsment. A nettó forgótőke állománya általában pozitív nagyság.

Elképzelhető azonban, hogy a forgóeszközök és folyó források értékkülönbözete nulla, sőt az is, hogy a nettó forgótőke negatív érték. Ilyen esetben a nettó forgótőke nem eszköznek, hanem forrásnak minősíthető, így a nettó forgótőke forgási sebessége mutatója nem értelmezhető. Itt a mutató eredményei negatív értéket mutatnak, 2011-ben -19,05 % volt, majd 2012-re növekedés figyelhető meg, majd az utolsó vizsgált évben megint csökkent az értéke.

$$\text{tárgyi eszköz hatékonyság} = \frac{\text{értékesítés nettó árbevétele}}{\text{tárgyi eszközök}}$$

A *tárgyi eszközök hatékonyságát* mérő mutató azt jelzi, hogy 1 Ft tárgyi eszköz-lekötés átlagosan mennyi Ft árbevételt generált az adott évben.

2011-ben az árbevétel 152.938 e Ft volt, ami következő évre növekedett 1.701 e Ft-tal, míg a hatékonyság csökkent 0,33 %-kal. 2013-ban ez az érték majdnem a duplájára növekedett, ami azt jelenti, hogy az árbevétel emelkedése mellett a tárgyi eszközök is növekedtek, ez kedvező hatást jelent a vállalat számára.

$$\text{tárgyi eszköz igényesség} = \frac{\text{tárgyi eszközök}}{\text{értékesítés nettó árbevétele}}$$

A *tárgyi eszköz igényesség* a tárgyi eszközök hatékonysága mutatójának a reciproka, vagyis megmutatja, hogy 1 Ft árbevétel eléréséhez hány Ft tárgyi eszköz lekötésre volt szükség. 2011-ben 20,88 % volt a mutató értéke, ami 2012-ben enyhén növekedett, az utolsó vizsgált évben viszont nagymértékű visszaesés következett be.

$$\text{munkaerő hatékonyság} = \frac{\text{értékesítés nettó árbevétele}}{\text{személyi jellegű ráfordítás}}$$

1 Ft személyi jellegű ráfordítás hány Ft árbevételt eredményezett, amit a *munkaerő hatékonysága mutató* segítségével számíthatunk ki. 2011-ben 3,64 %-os volt a mutató értéke, ami 0,20 %-kal csökkent a következő vizsgált időszak alatt, majd 2013-ra nőtt 2,1 %-kal, ami az árbevétel növekedését mutatja. Ez kedvező hatású.

$$\text{munkaerő igényesség} = \frac{\text{személyi jellegű ráfordítás}}{\text{értékesítés nettó árbevétele}}$$

A *munkaerő igényesség* megmutatja, hogy 1 Ft árbevétel eléréséhez mennyi Ft személyi jellegű ráfordítás szükséges a vizsgált három év alatt. Az értékek 2012-re enyhe növekedést mutatnak, 2013-ra viszont csökkent 11,02 %-kal, ami a személyi jellegű ráfordítás és árbevétel arányának kedvezőtlen hatását mutatja.

5.2.1. Nettó termelési érték levezetése

Megnevezés	2011. év	2012. év	2013. év
	e Ft	e Ft	e Ft
Értékesítés nettó árbevétele	152.938	154.639	289.616
- ELÁBÉ	0	0	0
- Eladott (közvetített) szolgáltatások	32.081	50.846	148.935
+ Saját előállítású eszközök aktivált értéke	0	0	0
+/- Saját termelésű készletek állományváltozása	1.422	18.970	18.224
=BRUTTÓ TERMELÉSI ÉRTÉK	122.279	122.763	158.905
- Anyagköltség	40.182	38.157	52.820
- Igénybevett anyagjellegű szolgáltatások	20.004	25.926	39.573
=ANYAGMENTES TERMELÉSI ÉRTÉK	62.093	58.680	66.512
- Értékcsökkenési leírás	4.165	3.816	3.323
=NETTÓ TERMELÉSI ÉRTÉK	57.928	54.864	63.189

23. számú táblázat Saját készítés a beszámoló adatai alapján

A *bruttó termelési érték* a vállalkozás tárgyidőszaki teljes hozamértékét jelenti. Ez egyértelműen csak a termelőtevékenységnél mérhető. Természetesen a termelőtevékenység hozamértéke nem tartalmazhatja a beszerzett és változatlan formában értékesített tételeket.

Jól látható, hogy a társaság termelési számai kedvezően alakultak, mindhárom évben növekedett a mutató értéke, ami az árbevétel gyarapodása miatt következett be. A bruttó termelési érték az első vizsgált évben 122.279 e Ft volt, 2012-re 484 e Ft-tal csekély mértékben növekedett, míg az utolsó évben már 36.142 e Ft-tal. Ez a növekedés nem minden esetben tükrözi a vállalat teljesítményét, mivel ezzel egy időben a költségei is növekedtek.

Az *anyagmentes termelési érték* nettó típusú mutató, ami a bruttó termelési értékből kiindulva számítható az anyagjellegű ráfordítások összegével csökkentve azt. Itt az anyagköltség és az igénybe vett anyagjellegű szolgáltatások vonhatók le. Ez utóbbi nem önálló sor az eredmény-kimutatásban, így erre vonatkozóan további kiegészítő információ szükséges.

A vállalkozás teljesítményét méri a termelését jellemzi. Általában az a kedvező, ha az anyagmentes termelési érték jobban nő, mint a bruttó termelési érték. A mutató értéke 2012-re csökkent 3.413 e Ft-tal, 2013-ra pedig növekedett 13,34 %-kal, ami az anyagköltség gyarapodása miatt következett be.

A *nettó termelési érték* megközelítőleg a vállalkozásnak a nemzeti jövedelemhez való hozzájárulását méri. A hatékonyság vizsgálatának és a munkatermelékenység elemzésének egyik legfontosabb mutatója, miután a vállalkozás által létrehozott új értéket számszerűsíti. A mutató értéke 2012-re visszaesett 3.064 e Ft-tal, viszont 2013-ra növekedett, ami az értékcsökkenésnek köszönhető, így kedvező hatást jelent.

A nettó termelési értékből számítható a komplex hatékonysági mutató, amely alkalmas a társaság fejlődésének mérésére.

A hatékonyság elemzése során a következő erőforrás- felhasználásokat, illetve ráfordításokat célszerű figyelembe venni:

- a vállalkozásnál foglalkoztatottak átlagos állományi létszáma,
- az élómunka-ráfordítás értéke, amit az éves bérköltség fejezi ki,
- a termelésben lekötött tárgyi eszközök átlagos nettó értéke,
- a termelésben lekötött készletek átlagos értéke,
- a lekötött eszközök nettó értéke,
- az összes eszközérték,
- az összes termelési költség,
- az exportértékesítési költségek.

A termelésben lekötött eszközök értékeként a hatékonysági mutatók nevezőjében általában a tárgyi eszközök nettó értéke és a készletértékek kronologikus átlagának összege szerepel, de a vállalkozás döntésétől függően az immateriális javak nettó értéke is figyelembe vehető.

A termelésben lekötött eszközökkel kapcsolatban vizsgálandó:

- a tárgyi eszközök nettó és bruttó értékaránya, illetve a tárgyi eszközök átlagos leírása, átlagos használhatósági foka,
- a tárgyi eszközök és a készletek összetétele,
- a munka technikai felszereltsége az egy fizikai munkakörben foglalkoztatottakra jutó gép és berendezés bruttó értékének meghatározásával.

Az ismert adatokból képezhető hatékonysági mutatók a következők:

- komplex hatékonyság,
- parciális hatékonyság.

5.2.2. Komplex hatékonyság

„A komplex hatékonysági mutatók a társaságnál lekötött termelési erőforrások és valamely termelési érték arányával jelzik az adott gazdasági társaságra jellemző hatékonyságot.”²¹

$$\text{komplex hatékonyság} = \frac{\text{nettó termelési érték}}{\dots \times \text{nettó lekötött eszközérték} + \dots \times \text{bérköltség}}$$

Megnevezés	2011. év	2012. év	2013. év
Komplex hatékonyság	1,40	1,20	1,24

24. számú táblázat Saját készítés a beszámoló adatai alapján

A kipontozott, alkalmazott szorzószámok, súlyok formájában az átlagos hozamkövetelményt fogalmazzák meg az egyes erőforrásokkal szemben. Nagyságukat alapvetően a vállalkozás határozza meg.

A hozamelvárás mértéke természetesen szorosan összefügg az adott eszközök hasznos, produktív élettartamával, illetve az emberi erőforrás ráfordításainak nagyságával.

Amennyiben a vállalkozás lekötött eszközeit jelentős részben erkölcsileg vagy fizikailag gyorsan avuló, elhasználódó eszközök képezik. Elfogadható mértéke az egy feletti

²¹ Bíró T.-Kresalek P.-Pucsek J.-Sztanó I.: A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése. Budapest: Perfekt, 2011. p. 142.

érték. Ennek elérése azt fejezi ki, hogy a felhasznált erőforrások összességükben produkálták azt a hozamot, amit a vállalkozás velük szemben elvárásként megfogalmazott.

A mutató felhasználható az adott vállalkozás fejlődésének mérésére és más vállalkozásokhoz történő viszonyítására.

Nyilvánvaló, hogy a mutató értékét nemcsak a vállalkozás által meghatározott hozamelvárások befolyásolják, hanem az erőforrások belső arányai is hatást gyakorolnak rá. Ezért célszerű elemezni külön-külön is az egyes erőforrások hatékonyságát.

Jól látszik, hogy mindhárom évben a mutatók meghaladják az 1-es értéket, így elfogadható tendenciát mutatnak, ami arra utal, hogy a vállalkozásnál az általános hozamelvárások teljesültek a hatékonyság javult. A mutató önmagában nem alkalmas a vállalkozási működés hatékonyságának megállapítására, további részmutatókra van szükség.

5.2.3. Parciális hatékonyság

A komplex hatékonysági mutató egy átfogó képet ad a vállalkozás tevékenységéről, a parciális mutatók viszont a hatékonyság részletesebb elemzését teszik lehetővé.

Az egyes erőforrások felhasználása hatékonyságának értékelésére alkalmas mutatószámok (parciális mutatók) a következők:

- Élőmunka-hatékonyság mutatói
- Bérhatékonyság mutatói
- Eszközhatékonysági mutatók
- Termelési költség szint mutatói
- Tőkehatékonyság²²

Az élőmunka-hatékonyság mutatói

Termelékenység mérésére szolgáló mutatók. Az egy főre jutó termelési érték mutatókkal gyakran találkozunk munkatermelékenységi mutatók elnevezés alatt is. E mutatók adatainak dinamikus, illetőleg vállalkozások közötti összehasonlításakor

---

²² Bíró T.-Kresalek P.-Pucsek J.-Sztanó I.: A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése. Budapest: Perfekt, 2011. p. 143-145.

azonban tudnunk kell, hogy a tevékenység valóságos színvonalát, annak változását számos torzító tényező befolyásolja.

Ezek közül a legfontosabbak:

- a termékszerkezet eltolódása,
- a külső kooperáció eltérő mértéke.

$$\text{1 főre jutó bruttó termelési érték} = \frac{\text{bruttó termelési érték}}{\text{létszám}}$$

$$\text{1 főre jutó nettó termelési érték} = \frac{\text{nettó termelési érték}}{\text{létszám}}$$

Megnevezés	2011. év	2012. év	2013. év
Egy főre jutó bruttó termelési érték (e Ft/fő)	4.367,11	4.384,39	5.675,18
Egy főre jutó nettó termelési érték (e Ft/fő)	2.068,68	1.959,43	2.256,75
Egy főre jutó hozzáadott érték (e Ft/fő)	1.780,54	1.858,07	2.086,07

25. számú táblázat Saját készítés a beszámoló adatai alapján

Az egy főre jutó bruttó termelési érték mutató esetén a létszámot viszonyítjuk a bruttó értékhez. Jól látható, hogy mindhárom vizsgált évben növekedtek az értékek, de 2013-ban volt a legmagasabb a bruttó termelési érték és legkisebb a létszám.

A második mutató esetén pedig a létszámot a nettó termelési érték változásához hasonlítjuk. Az értéke 2012-ben volt a legalacsonyabb, ami azt jelenti, hogy a létszám itt volt a legmagasabb. E körben számítható, az ágazatok közötti és ágazaton belüli összehasonlításra egyaránt lehetőséget ad az egy főre jutó hozzáadott érték mutatója, amely lényegében független a tevékenység jellegétől.

$$\text{egy főre jutó hozzáadott érték} = \frac{\text{hozzáadott érték}}{\text{létszám}}$$

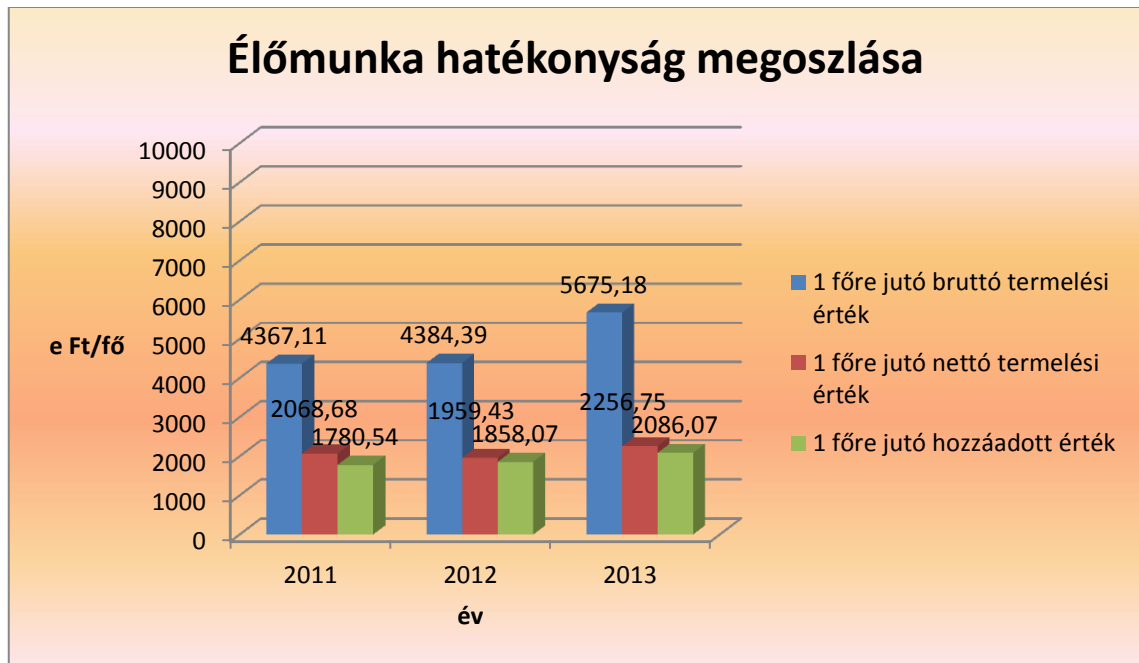
Az egy főre jutott hozzáadott érték mutató 2011-ben 1,781 e Ft volt, de 2013-ra a folyamatosan nőtt az értéke, ami a létszám csökkenésének köszönhető. Az értékcsökkenés és az adózás előtti eredmény is csökkent.

Ezek hatásainak felmérésére további elemzésre van szükség, épp úgy, mint a termelékenység alakulását, színvonalát ténylegesen előidéző tényezők feltárására.

Az *élőmunka hatékonyság* értéke 2012-re csökkent, majd a következő évben emelkedett 1.344 e Ft-tal. Amíg 2011-ben egy főre 4.205 e Ft nettó hozam jutott, addig 2012-ben visszaesett 3.029 e Ft-ra. 2013-ban pedig 4.373 e Ft-ra nőtt.

Megállapítható, hogy az *élőmunka hatékonyság* a vizsgált időszakban javult.

13. ábra *Élőmunka hatékonyság megoszlása* Forrás: Saját szerkesztés

Bérhatékonysági mutatók

A bérhatékonyságnál a nettó termelési értéket viszonyítjuk a bérköltséghez vagy a személyi jellegű ráfordításhoz.

$$\text{egy Ft bérköltségre jutó nettó termelési érték} = \frac{\text{nettó termelési érték}}{\text{bérköltség}}$$

Megnevezés	2011. év	2012. év	2013. év
Egy Ft bérköltségre jutó nettó-termelési érték (e Ft/fő)	1,65	1,43	1,40
Egy Ft személyi jellegű ráfordításra jutó nettó-termelési érték (e Ft/fő)	1,37	1,22	1,21

26. számú táblázat Saját készítés a beszámoló adatai alapján

A mutató a vállalkozásnál kiáramló bér új érték e létrehozó képességét fejezi ki. Elemzése fontos abból a szempontból, hogy a komplex hatékonyság alakulásában az *élőmunkának*, illetve az *élőmunka-felhasználás költségeinek* alapvető befolyásoló

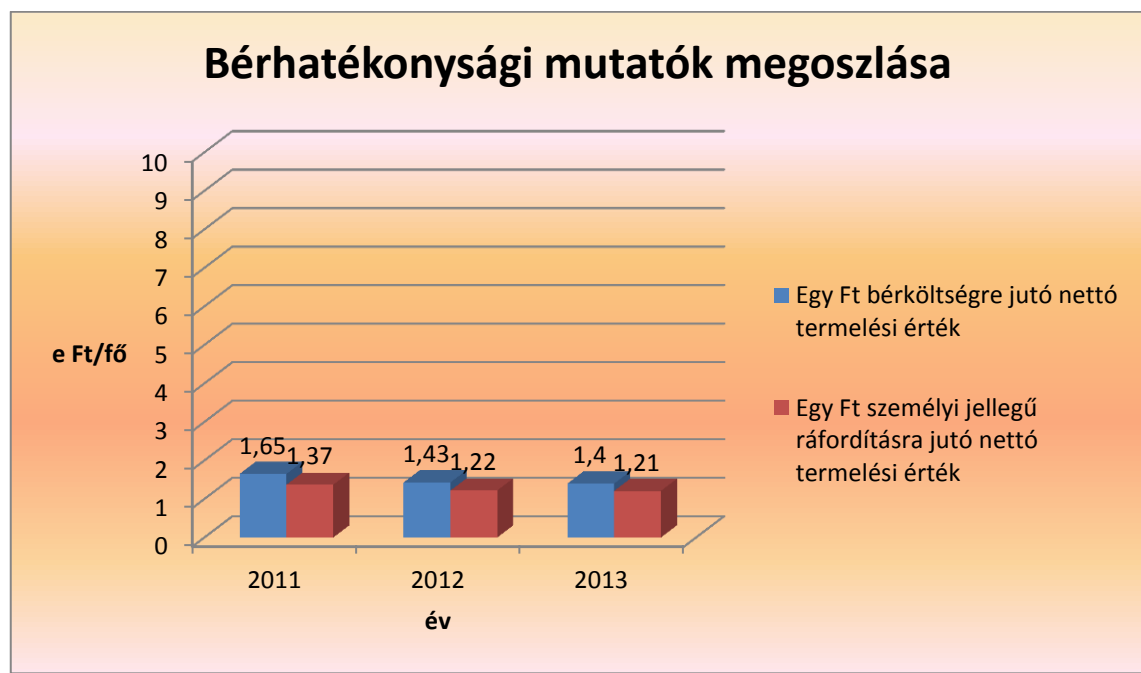
szerepe van. A mutató értéke mindhárom évben meghaladta az 1 értéket, ami kedvező hatású. A bérköltség emelkedésének oka egyrészt a létszám változásával, másrészt a bérszínvonal emelkedésével magyarázható. Miután az élőmunka-felhasználás költségeit nem csupán a bérköltség jelenti, indokolt lehet a mutató számítása során a bérköltség helyett a személyi jellegű ráfordítások figyelembe vétele is.

A mutató ennek megfelelően az alábbiak szerint képezhető:

egy Ft személyi jellegű ráfordításra jutó nettó termelési érték=

$$\frac{\text{nettó termelési érték}}{\text{személyi jellegű ráfordítások}}$$

A mutatóról elmondható, hogy az első vizsgált évben volt a legkedvezőbb 1,37, majd 2012-ben és 2013-ban csökkenő tendenciát mutat. Ez a csökkenés a nettó-termelési érték 12,5 %-os csökkenésével és a bérköltség 21,97 %-os növekedésével járt együtt, ezért csökkent a társaság bérhatékonyasága az előző évekhez képest. A csökkenés a személyi jellegű ráfordítás növekedésének és a bérköltség növekedésének köszönhető.

14. ábra Bérhatékonyasági mutatók megoszlása Forrás: Saját szerkesztés

Eszközhatékonyasági mutató

Az eszközhatékonyasági mutatók a vállalkozás tevékenysége során előállított termelési érték képződéséhez szükséges befektetett eszközök és forgóeszközök hozzájárulásáról, illetve az eszközök megtérüléséről tájékoztatnak.

E mutatók a lekötött tárgyi és forgóeszközök révén előállított új érték-képződést fejezik ki hányados formájában. Alkalmask dinamikusan és vállalkozásokat összehasonlító elemzésekre egyaránt. Dinamikus elmozdulásuk esetén különös jelentőséget kapnak a háttérhatásokat tükröző fontosabb részmutatók, így a tárgyi eszköz-hatékonyság és a készlethatékonyság.

Így számszerűsíthetők:

Megnevezés	2011. év	2012. év	2013. év
Tárgyi eszköz hatékonyság (%)	181	158	174
Készlethatékonyság (%)	126	128	252

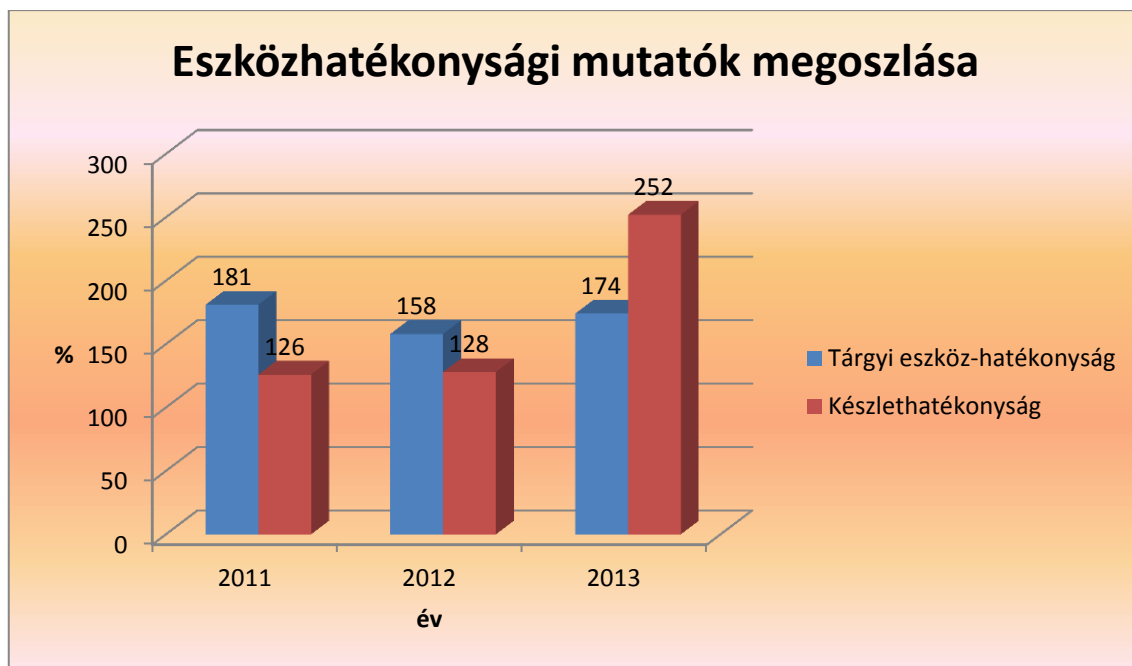
27. számú táblázat Saját készítés a beszámoló adatai alapján

$$\text{tárgyi eszköz-hatékonyság} = \frac{\text{nettó termelési érték}}{\text{tárgyi eszköz átlagos nettó érték}}$$

A tárgyi eszköz hatékonyság növekedés háttérében a nettó-termelési érték, illetve az értékesítés nettó árbevétele rendkívüli emelkedése áll. Akkor jó az érték, ha 200 % felett van. A mutató értéke 2013-ra 16 %-kal javult, a növekedés háttérében a tárgyi eszköz állomány csökkenése és a nettó-termelési érték növekedése áll. A készletekre jutó nettó-termelési érték annál jobb minél magasabb. A harmadik évben azért következett be növekedés, mert az árbevétel növekedés mértéke követte a tárgyi eszköz beszerzés mértékét. A tárgyi eszköz növekedés háttérében ingatlan vásárlás áll.

$$\text{készlethatékonyság} = \frac{\text{nettó termelési érték}}{\text{készletek átlagos értéke}}$$

A készlethatékonyság mutatója azt fejezi ki, hogy 100 Ft készletre mekkora termelési érték jut. A vállalkozás esetében mindhárom évben növekedést mutat, 100 % feletti az értékek, amelyek jelentős növekedést jelentenek, ez szintén a nettó termelési értéknek köszönhető. A készlethatékonyság színvonala javult.

15. ábra Eszközhatékonysági mutatók megoszlása Forrás: Saját szerkesztés

Termelési költség szint mutató

Fordított hatékonysági mutatóként értelmezhetjük a termelési költségek és a bruttó termelési érték hányadosát.

$$\text{termelési költség szint} = \frac{\text{termelési költségek összege}}{\text{bruttó termelési érték}}$$

A termelési költségek összetevői:

Megnevezés	2011. év	2012. év	2013. év
	e Ft	e Ft	e Ft
Anyagköltség	40.182	38.157	52820
+Igénybe vett szolgáltatások	20.004	25.926	39.573
+Egyéb szolgáltatások	2.380	2.110	6.957
+Személyi jellegű ráfordítások	41.991	44.929	52.240
+Értékcsökkenési leírás	4.165	3.816	3.323
=Termelési költségek	108.722	114.938	154.913

28. számú táblázat Saját készítés a beszámoló adatai alapján

Megnevezés	2011. év	2012. év	2013. év
Termelési költségszint (%)	88,91	93,63	97,49

29. számú táblázat Saját készítés a beszámoló adatai alapján

A mutató viszonyítható a vállalkozás előző évi vagy tervezett adataihoz, esetleg az ágazati átlaghoz. Értéke azt jelenti az elemző számára, hogy a vállalkozás termelőtevékenységének teljes hozamértéke az adott időszakban mekkora ráfordítást igényelt. Az alakulása kedvezőnek tekinthető, amennyiben jelentősen elmarad a 100 %-os értéktől. Fontos a statikus állapot is, de alapvetően a trendet kell értékelni.

2011-ben az érték 88,91 % tapasztalható, ami elég alacsony, a következő két évben viszont jelentős növekedés látható. A növekvő mutatóértékeket tekintjük kedvezőnek, ez azt jelenti, hogy 1 Ft termelési költség felhasználásával egyre nagyobb bruttó termelési értéket ér el.

Tőkehatékonyság

A mutató azt fejezi ki, hogy egységnyi lekötött tőke mekkora termelési értéket hozott létre, tehát a vállalkozás a rendelkezésre álló saját tőkével mekkora eredményt ér el. A hatékonysági mutatók között fontos szerepe lehet a tőkehatékonyság mutatójának is, bár alakulását jelentősen befolyásolja az adott termelőtevékenység tőkeigényessége.

„A mutató értelmezhető a saját tőke forgási mutatójaként is.”²³

$$\text{tőkehatékonyság} = \frac{\text{bruttó termelési érték}}{\text{saját tőke}}$$

Megnevezés	2011. év	2012. év	2013. év
Tőkehatékonyság (%)	4,62	5,16	7,49

30. számú táblázat Saját készítés a beszámoló adatai alapján

A vállalkozás saját tőkéje a vizsgált évek alatt csökkent, míg a bruttó termelési érték nőtt, így az egységnyi saját tőke felhasználásával fokozatosan nagyobb hozamot ér el a vállalkozás. 2011-től 2013-ig tartó időszakban a növekedés 2,87 % volt.

²³ Bíró T.-Kresalek P.-Pucsek J.-Sztanó I.: A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése. Budapest: Perfekt, 2011. p. 145.

5.2.4. Az eredmény levezetése

Megnevezés	2011. év	2012. év	2013. év
Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye (e Ft)	6.459	4.749	3.968
Pénzügyi műveletek eredménye (e Ft)	-2.760	-1.490	-1.122
Szokásos vállalkozói eredmény (e Ft)	3.699	3.259	2.847
Rendkívüli eredmény (e Ft)	0	22	0
Adózás előtti eredmény (e Ft)	3.699	3.281	2.847
Adózott eredmény (e Ft)	2.657	2.601	2.457
Mérleg szerinti eredmény (e Ft)	2.657	2.601	2.457

31. számú táblázat Saját készítés a beszámoló adatai alapján

Az *üzemi (üzleti) tevékenység eredménye* arra ad választ, hogy a vállalat a termék, szolgáltatás termelésében és eladásában mekkora eredményt ér el. 2011-ről 2013-ra jelentősen csökkent az érték, ami annak köszönhető, hogy az árbevétel növekedése mellett az anyagi és személyi jellegű ráfordítások is növekedtek.

A *pénzügyi műveletek eredménye* a pénzügyek változását mutatja. A vállalat esetében mindhárom évben negatív volt az érték, bár 2013-ra csökkenés figyelhető meg, ami kedvezőtlen a társaság számára, annak ellenére, hogy enyhe növekedés tapasztalható. A pénzügyi műveletek ráfordítása csökkent, de így is negatív az érték.

A *szokásos vállalkozói eredmény* az előző két eredménykategória összesítése. A pénzügyi műveletek eredménye végig negatív volt, így nem tudott javítani az üzemi (üzleti) tevékenység eredményén. A szokásos vállalkozói eredmény is negatív értéket mutat.

A *rendkívüli eredmény* a vállalkozás rendkívüli bevételeinek és ráfordításainak különbsége. 2011-ben és 2013-ban nulla volt az értéke, 2012-ben 22 e Ft volt, ide sorolhatók a térítés nélkül átvett eszközök és kapott támogatások. Viszont egyik sem volt jelentős mértékű a rendkívüli bevételek között. A rendkívüli ráfordítás mindhárom évben nulla volt. Ami azt jelenti, hogy nem volt jelentős hatása az adózás előtti eredményre.

Az *adózás előtti eredmény* szintén összesítő kategória. A rendkívüli eredmény nem javította fel a vállalkozás adózás előtti eredményét, mindhárom vizsgált évben folyamatos volt a csökkenés.

Az adózott eredmény az adófizetési kötelezettség teljesítése utáni eredményt mutatja, ami azt jelenti, hogy az adófizetési kötelezettség után ennyi marad a vállalkozásnál. A vizsgált években csökkenést jelez a mutató értéke. Az adófizetési kötelezettségük is csökkent az évek alatt, 2013-ban 390 e Ft volt.

A társaság *mérleg szerinti eredménye* az eredmény-kimutatás összegző sora, ez a vállalkozás tevékenységének tiszta eredménye, amely adókkal és osztalékkal csökkentett. A mérleg szerinti eredmény a saját tőke vállalkozását mutatja a vizsgált évekre vonatkozóan. 2013-ban volt a legalacsonyabb, ami nem nevezhető kritikussá, hiszen a társaság tovább növelheti üzemi (üzleti) eredményét és nyereséges lehet. A vállalkozásnál nincs osztalékfizetés, így a beszámolóiban az adózott eredmény összege mindhárom vizsgált évben megegyezik a mérleg szerinti eredmény értékével. Mivel az értékcsökkenést mutat, így a saját tőkét is negatív irányba befolyásolja. A társaság adófizetési kötelezettsége 2013-ban 390 e Ft volt.

6. Összefoglalás

Szakedolgozatomban az Anonim Kft. vagyoni-, pénzügyi és jövedelmi helyzetének elemzését választottam a 2011-től 2013-ig terjedő időszakra vonatkozóan, melyet a vállalkozásnál készült mérlegek és az éves beszámolók segítségével, mutatószámok szerkezetén keresztül végeztem el. Egy vállalkozás megítélésének legfőbb módszere a gazdasági elemzés, melynek segítségével biztosítható a működéshez nélkülözhetetlen tájékozottság. Az elemzés mindig időszerű, hisz így rátekinthetünk a múltbéli események kiváltó okaira, ezzel elősegíthető a jövőbeli hatékony működés. A társaság vagyoni-, pénzügyi és jövedelmi helyzete fontos információkat nyújt a vállalkozás környezetének, a tulajdonosoknak és a munkavállalóknak egyaránt.

Dolgozatom nyitó részében a bevezetésben – a bevezetésben - kitértem a témaválasztásra és az elemzés jelentőségére.

A következő fejezetben a cégbemutatót részleteztem, betekintést nyújtottam a társaság rövid történetébe, felépítésébe és jövőbeni terveibe.

A harmadik fejezetben kezdődik az érdemi szakmai munka. A vállalkozás vagyoni helyzetét vizsgáltam az eszköz és forrás adatainak segítségével. A társaság fő tevékenységének az építőiparnak számottevő a tárgyi eszköz igénye, így a befektetett eszközök legnagyobb hányadát, közel 90 %-át a tárgyi eszközök alkotják. A beruházások által viszont sikerült továbbra is szinten tartani a műszaki berendezések használhatóságát. A forgóeszközök között számottevő a vevőállomány emelkedése is, ami az árbevétel növekedése mellett a kereskedők fizetési problémáira vezethető vissza. A vagyoni helyzet alapos vizsgálata érdekében eladósodottsági és tőkeszerkezeti mutatókat számítottam, utalva a vagyon és a tőkeszerkezet összhangjára. A társaságnál az eszközök fedezettsége igen csekély, ami 2011-ről 2013-ra csökkenő saját tőkéből és mérleg szerinti eredményből adódik. Mindebből következik, hogy a vállalkozásnak idegen forrásra is szüksége van az akadálytalan munkavégzéshez.

A továbbá elemeztem a saját tőke és a mérleg szerinti eredmény szerepét, hogy milyen arányban vesznek részt az eszközök finanszírozásában a forrásokon belül. A mérleg szerinti eredmény, amely jelentős szerepet tölt be a források között, és amelynek alakulása nemcsak a tőkeszerkezetet, hanem számos mutató értékét is befolyásolja. A források között a saját tőke csekély mértékű volt, 2011-ben mindössze 24,32 %-os, ami

2013-ra tovább csökkent 5,9 %-kal, ez az érték kedvezőtlen hatást jelentett a vállalkozás számára, a csökkenést külső forrásbevonás idézte elő.

A pénzügyi helyzet elemzése során vizsgáltam a likviditást, hogy a társaság milyen mértékben tud eleget tenni a rövid lejáratú kötelezettségeinek, vagyis mennyire eredményesen tartja fenn a működését. A forgóeszközök értéke alig haladta meg az egyes értéket, ami a társaság likviditási problémáira utal, így nem képes a rövid lejáratú kötelezettségek fedezetére. A vállalkozásnak törekedni kellene a fizetőképesség javítására a forgóeszköz állományának növelésével és a rövid lejáratú kötelezettségek csökkentésével.

Az adósságállomány alakulásának vizsgálata során kiderül, hogy a mutatók kedvezőtlen hatásúak, a társaságnak nincs elég fedezete a tartozások rendezésére, ezért idegen forráshoz kellett folyamodnia.

Az adósság állománya növekedett, mivel a vállalkozás bővítette géppark állományát. Annak ellenére, hogy az adósságállomány fedezete csökkenő értéket mutat, mégis kedvező hatásúnak tekinthető a hitelezők számára, mivel a vállalat az I. osztályú adósok közé tartozik. Ez azt jelenti, hogy a saját források fedezetet jelentenek a kötelezettségek rendezésére, így a hitelek törlesztése is folyamatos, ha a vállalat visszafizeti a felvett hitelt, utána helyreállhat a korábbi állapot és ismét támaszkodhat saját forrásaira.

A jövedelmezőségi elemzést az üzemi tevékenység eredményére és a többi eredménykategóriára végeztem. Az elemzés során kiderült, hogy a társaság jövedelmezőségi helyzete romlott, a költségek folyamatosan emelkedtek, ami kedvezőtlen hatást eredményezett a vállalkozás tőkegyarapodása korlátozott volt.

A létszám fontos szerepet játszik a jövedelmezőség vizsgálatánál, a létszámleépítés miatt következett be a változás, ami igen magas bér- és járulékterhekkel magyarázható. Javulást érhetne el a vállalkozás, ha a beruházás indításához hatékonyabban használná fel a tárgyi eszközöket.

Elemzésem kiterjedt a gazdasági hatékonyság vizsgálatára is, amelyből kiderült, hogy a vállalat nem raktároz sokat, folyamatosan forgatja a készlet állományát. Ennek előnye a kicsi raktárhelyiség, ami kevesebb bérleti díjat és költségeket von maga után. A vállalat hatékonysága javult, ezzel egy időben az árbevétele is emelkedett.

Megállapítottam, hogy az élők munkája és bérhatékonyság növekedett, ami a létszámcsökkenés és a bérszínvonal emelkedésével magyarázható.

Az elemzés záró részében az eredmény alakulását vizsgáltam. Az értékesítés nettó árbevétele folyamatosan emelkedett a vizsgált időszakban, elsősorban a belföldi értékesítésnek köszönhetően. Sajnos az üzemi (üzleti) tevékenység eredménye ennek ellenére is csökkenést mutatott, ami az árbevétel mellett a személyi jellegű és anyagjellegű ráfordítás növekedése miatt következett be.

A pénzügyi műveletek eredménye mindhárom évben negatív jellegű volt, azaz a bevételei alacsonyabbak voltak, mint a ráfordításai. Rendkívüli bevétele csak 2012-ben volt a vállalkozásnak. Az adózott eredmény mindhárom vizsgált évben pozitív értékű volt, de a vállalat az eredményéből nem fizetett osztalékot.

Összegezve megállapítható, hogy a vállalkozásnak likviditási gondjai vannak, mivel több a kötelezettsége, mint amit fedezni tudna, így csökkent a jövedelmezősége is. Javítaná a likviditási helyzetet, ha a társaság csökkentené a tárgyi eszköz beruházásokat, a nyereséget pedig a saját tőke erősítésére fordíthatná, addig is megpróbálhatna hosszú lejáratú kötelezettségekre támaszkodni.

7. Irodalomjegyzék

1. 2000.C. törvény. a számvitelről

2. Az Anonim Kft. számviteli politikája

3. Béza Dániel – Csapó Krisztián – Farkas Szilveszter – Fülöp Judit – Szerb László: Kisvállalkozások finanszírozása Budapest: Perfekt, 2007.

ISBN: 978-963-394-719-7

4. Bíró Tibor – Pucsek József: Amit a mérleg mutat Budapest: Saldo, 2010.

ISBN: 978-963-638-337-4

5. Bíró T. - Kresalek P. - Pucsek J. - Sztanó I.: A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése Budapest: Perfekt, 2012. ISBN: 978-963-394-812-5

6. Birher I. – Pucsek J. - Sándor L.- Sztanó I.: A vállalkozások tevékenységének gazdasági elemzése Budapest: Perfekt, 2006. ISBN: 963-394-657-3

7. Jakobs Otto H.-Oestreicher, Andreas: Mérlegelemzés Budapest: Kossuth, 2000.

ISBN: 963-09-4161-9

8. Kardos Barbara – Sztanó Imre – Veress Atila: Vezetői számvitel alapjai

Budapest: Saldo, 2012. ISBN: 978-963-638-418-0

9. Siklósi Ágnes-Veress Attila: Pénzügy számvitel II. A beszámoló összeállítása Budapest: Perfekt, 2006. ISBN: 978-963-394-661-9

10. Sztanó Imre: A számvitel alapjai Budapest: Perfekt, 2006.

ISBN: 978-963-394-661-9

8. Mellékletek

1. számú melléklet ÁBRÁK

1. ábra A vállalkozás szervezeti felépítése
2. ábra Eszközök megoszlása
3. ábra Befektetett eszközök megoszlása
4. ábra Forgóeszközök megoszlása
5. ábra Kötelezettségek megoszlása
6. ábra Tőkeellátottság megoszlása
7. ábra Likviditási mutatók megoszlása
8. ábra Az adósságállomány megoszlása
9. ábra Árbevétel arányos jövedelmezőség megoszlása
10. ábra Tőkearányos jövedelmezőség megoszlása
11. ábra Egy főre jutó jövedelmezőség megoszlása
12. ábra Élőmunka és bérarányos jövedelmezőség megoszlása
13. ábra Élőmunka hatékonyság megoszlása
14. ábra Bérhatékonysági mutatók megoszlása
15. ábra Eszközhatékonysági mutatók megoszlása

2. számú melléklet TÁBLÁZATOK

1. számú Eszközök aránya
2. számú Befektetett eszközök aránya
3. számú Tárgyi eszközök aránya
4. számú Forgóeszközök aránya
5. számú Kötelezettségek aránya
6. számú Befektetett eszközök fedezete
7. számú Nettó forgótőke aránya
8. számú Átlagos anyagtárolási idő
9. számú Átlagos vevő futamidő
10. számú Átlagos szállítói futamidő
11. számú Tőkeellátottság
12. számú Tőkefeszültség és tőkearányos mérleg szerinti eredmény aránya
13. számú Saját tőke-jegyzett tőke aránya
14. számú Likviditási mutatók aránya
15. számú Adósságállomány aránya
16. számú Árbevétel arányos jövedelmezőség aránya
17. számú Tőkearányos eredmény aránya
18. számú Adózott eredmény/saját tőke aránya
19. számú Élőmunka arányos jövedelmezőség aránya
20. számú Bérarányos jövedelmezőség és élőmunka ráfordítás aránya
21. számú Eszközarányos jövedelmezőségi mutatók, ROA és ROI aránya
22. számú Hatékonyság mutatók aránya
23. számú Nettó termelési érték levezetése
24. számú Komplex hatékonyság
25. számú Élőmunka hatékonyság mutatók aránya
26. számú Bérhatékonysági mutatók aránya
27. számú Eszköz hatékonyság aránya
28. számú Termelési költségek levezetése
29. számú Termelési költségszint aránya
30. számú Tőkehatékonyság aránya
31. számú Az eredmény levezetése

3. számú melléklet Képletek felsorolása

Eszközszerkezeti mutatók:

$$\text{befektetett eszközök aránya} = \frac{\text{befektetett eszközök}}{\text{eszközök összesen}}$$

$$\text{forgóeszközök aránya} = \frac{\text{forgóeszközök}}{\text{eszközök összesen}}$$

$$\text{aktív időbeli elhatárolások} = \frac{\text{aktív időbeli elhatárolás}}{\text{eszközök összesen}}$$

$$\text{immateriális javak} = \frac{\text{immateriális javak}}{\text{befektetett eszközök}}$$

$$\text{tárgyi eszközök aránya} = \frac{\text{tárgyi eszköz}}{\text{befektetett eszközök}}$$

$$\text{befektetett pénzügyi eszközök aránya} = \frac{\text{befektetett pénzügyi eszközök}}{\text{befektetett eszközök}}$$

$$\text{készletek részaránya} = \frac{\text{készletek}}{\text{forgóeszközök}}$$

$$\text{követelések részaránya} = \frac{\text{követelések}}{\text{forgóeszközök}}$$

$$\text{értékpapírok aránya} = \frac{\text{értékpapírok}}{\text{forgóeszközök}}$$

$$\text{pénzeszközök aránya} = \frac{\text{pénzeszközök}}{\text{forgóeszközök}}$$

Forrásszerkezeti mutatók:

$$\text{saját tőke aránya} = \frac{\text{saját tőke}}{\text{források összesen}}$$

$$\text{céltartalékok aránya} = \frac{\text{céltartalékok}}{\text{források összesen}}$$

$$\text{kötelezettségek aránya} = \frac{\text{kötelezettségek}}{\text{források összesen}}$$

$$\text{passzív időbeli elhatárolások aránya} = \frac{\text{passzív időbeli elhatárolások}}{\text{források összesen}}$$

$$\text{hosszú lejáratú kötelezettségek részaránya} = \frac{\text{hosszú lejáratú kötelezettségek}}{\text{kötelezettségek}}$$

$$\text{rövid lejáratú kötelezettségek részaránya} = \frac{\text{rövid lejáratú kötelezettségek}}{\text{kötelezettségek}}$$

Vagyon fedezettség mutatói:

$$\text{befektetett eszközök fedezete A} = \frac{\text{saját tőke}}{\text{befektetett eszközök}}$$

$$\text{befektetett eszközök fedezete B} = \frac{\text{Saját tőke} + \text{hosszú lejáratú kötelezettségek}}{\text{befektetett eszközök}}$$

nettó forgótőke = forgóeszközök - rövid lejáratú kötelezettségek

$$\text{átlagos anyagárolási idő} = \frac{\text{anyagkészlet}}{\text{1 napi anyagköltség}}$$

$$\text{átlagos vevő futamidő} = \frac{\text{vevők-áfa}}{\text{1 napi értékesítés nettó árbevétele}}$$

$$\text{átlagos szállítói futamidő} = \frac{\text{szállítók-áfa}}{\text{1 napi anyagjellegű ráfordítás}}$$

Tőkeszerkezet mutatói:

$$\text{tőkeellátottság} = \frac{\text{saját tőke}}{\text{források összesen}}$$

$$\text{tőkefeszültség} = \frac{\text{idegen tőke}}{\text{saját tőke}}$$

$$\text{tőkearányos mérleg szerinti eredmény A} = \frac{\text{mérleg szerinti eredmény}}{\text{jegyzett tőke}}$$

$$\text{tőkearányos mérleg szerinti eredmény B} = \frac{\text{mérleg szerinti eredmény}}{\text{saját tőke}}$$

$$\text{saját tőke-jegyzett tőke aránya} = \frac{\text{saját tőke}}{\text{jegyzett tőke}}$$

Likviditási mutatók:

$$\text{likviditási mutató} = \frac{\text{forgóeszközök}}{\text{rövid lejáratú kötelezettségek}}$$

$$\text{likviditási gyorsráta} = \frac{\text{forgóeszközök-készletek}}{\text{rövid lejáratú kötelezettségek}}$$

$$\text{pénzeszköz-likviditás} = \frac{\text{pénzeszközök}}{\text{rövid lejáratú kötelezettségek}}$$

$$\text{hitelfedezeti mutató} = \frac{\text{követelések}}{\text{rövid lejáratú kötelezettségek}}$$

Tőkeáttételi mutatók:

$$\text{adósságállomány aránya} = \frac{\text{adósságállomány}}{\text{hosszú lejáratú kötelezettségek+saját tőke}}$$

$$\text{saját tőke aránya} = \frac{\text{saját tőke}}{\text{hosszú lejáratú kötelezettségek+saját tőke}}$$

$$\text{adósságállomány fedezettsége} = \frac{\text{saját tőke}}{\text{hosszú lejáratú kötelezettség}}$$

$$\text{adósságszolgálati fedezeti mutató} = \frac{\text{adózott eredmény+értékcsökkenési leírás}}{\text{hosszú lejáratú kötelezettség esetleges törlesztése}}$$

$$\text{bruttó jövedelmezőség (fedezeti hányad)} = \frac{\text{értékesítés bruttó eredménye}}{\text{értékesítés nettó árbevétele}}$$

Árbevétel-arányos jövedelmezőség mutatói:

$$\text{árbevétel arányos jövedelmezőség I.} = \frac{\text{üzemi (üzleti) tevékenység eredménye}}{\text{értékesítés nettó árbevétele+egyéb bevétel}}$$

$$\text{árbevétel arányos jövedelmezőség II.} = \frac{\text{szokásos vállalkozási eredménye}}{\text{értékesítés nettó árbevétele+egyéb bevétel+
pénzügyi műveletek eredménye}}$$

$$\text{árbevétel arányos jövedelmezőség III.} = \frac{\text{adózás előtti eredmény}}{\text{összes árbevétel és bevétel}}$$

Tőkearányos jövedelmezőség mutatói:

$$\text{tőkearányos szokásos vállalkozási eredmény} = \frac{\text{Szokásos vállalkozói eredmény}}{\text{Saját tőke}}$$

$$\text{tőkearányos adózás előtti eredmény} = \frac{\text{adózás előtti eredmény}}{\text{saját tőke}}$$

$$\text{tőkearányos adózott eredmény (ROE)} = \frac{\text{adózott eredmény}}{\text{saját tőke}}$$

$$\frac{\text{adózott eredmény}}{\text{saját tőke}} = \frac{\text{adózott eredmény}}{\text{értékesítés nettó árbevétele}} \times \frac{\text{értékesítés nettó árbevétele}}{\text{saját tőke}}$$

Élőmunka-arányos jövedelmezőség mutatói:

$$\text{egy főre jutó üzemi eredmény} = \frac{\text{üzemi (üzleti) tevékenység eredménye}}{\text{létszám}}$$

$$\text{egy főre jutó fedezeti összeg} = \frac{\text{értékesítés bruttó eredménye}}{\text{létszám}}$$

$$\text{egy főre jutó szokásos vállalkozói eredmény} = \frac{\text{szokásos vállalkozói eredmény}}{\text{létszám}}$$

$$\text{egy főre jutó adózás előtti eredmény} = \frac{\text{adózás előtti eredmény}}{\text{létszám}}$$

$$\text{bérarányos jövedelmezőség I.} = \frac{\text{üzemi (üzleti) tevékenység eredménye}}{\text{bérköltség}}$$

Eszközarányos jövedelmezőség mutatói:

$$\text{élőmunka ráfordítás-arányos jövedelmezőség I.} = \frac{\text{üzemi (üzleti) tevékenység eredménye}}{\text{személyi jellegű ráfordítás}}$$

$$\text{eszközarányos jövedelmezőségi mutató I.} = \frac{\text{üzemi (üzleti) tevékenység eredménye}}{\text{immateriális javak+tárgyi eszközök}}$$

$$\text{eszközarányos jövedelmezőségi mutató II.} = \frac{\text{üzemi (üzleti) tevékenység eredménye}}{\text{készletek}}$$

$$\text{eszközarányos jövedelmezőségi mutató III.} = \frac{\text{üzemi (üzleti) tevékenység eredménye}}{\text{immateriális javak+tárgyi eszközök+készletek}}$$

$$\text{eszközarányos jövedelmezőségi mutató IV.} = \frac{\text{adózás előtti eredmény}}{\text{befektetett eszközök+készletek}}$$

$$\text{ROA} = \frac{\text{adózás előtti eredmény}}{\text{eszközök összesen}}$$

$$\text{ROI} = \frac{\text{adózott eredmény}}{\text{eszközök összesen}}$$

Hatékonyság mutatói

$$\text{készletek forgási sebessége} = \frac{\text{értékesítés nettó árbevétele}}{\text{készletek}}$$

$$\text{tárgyi eszköz hatékonyság} = \frac{\text{értékesítés nettó árbevétele}}{\text{tárgyi eszközök}}$$

$$\text{tárgyi eszköz igényesség} = \frac{\text{tárgyi eszközök}}{\text{értékesítés nettó árbevétele}}$$

$$\text{munkaerő hatékonyság} = \frac{\text{értékesítés nettó árbevétele}}{\text{személyi jellegű ráfordítás}}$$

$$\text{munkaerő igényesség} = \frac{\text{személyi jellegű ráfordítás}}{\text{értékesítés nettó árbevétele}}$$

Komplex hatékonyság mutató:

$$\text{komplex hatékonyság} = \frac{\text{nettó termelési érték}}{\dots \times \text{nettó lekötött eszközérték} + \dots \times \text{bérköltség}}$$

Parciális hatékonyság mutatói:

$$\text{Egy főre jutó bruttó termelési érték} = \frac{\text{bruttó termelési érték}}{\text{létszám}}$$

$$\text{Egy főre jutó nettó termelési érték} = \frac{\text{nettó termelési érték}}{\text{létszám}}$$

$$\text{egy főre jutó hozzáadott érték} = \frac{\text{hozzáadott érték}}{\text{létszám}}$$

Bérhatékonyság mutatói:

$$\text{egy Ft bérköltségre jutó nettó termelési érték} = \frac{\text{nettó termelési érték}}{\text{bérköltség}}$$

$$\text{egy Ft személyi jellegű ráfordításra jutó nettó termelési érték} = \frac{\text{nettó termelési érték}}{\text{személyi jellegű ráfordítások}}$$

Eszközhatékonyság mutatói:

$$\text{tárgyi eszköz-hatékonyság} = \frac{\text{nettó termelési érték}}{\text{tárgyi eszköz átlagos nettó érték}}$$

$$\text{készlethatékonyság} = \frac{\text{nettó termelési érték}}{\text{készletek átlagos értéke}}$$

Termelési költség szint mutató:

$$\text{termelési költség szint} = \frac{\text{termelési költségek összege}}{\text{bruttó termelési érték}}$$

Tőkehatékonyság mutató:

$$\text{tőkehatékonyság} = \frac{\text{bruttó termelési érték}}{\text{saját tőke}}$$

4. számú melléklet Az Anonim Kft. Mérleg eszköz oldala

	Tétel megnevezés	2011.év	2012.év	2013.év
		e Ft	e Ft	e Ft
A.	BEFEKTETETT ESZKÖZÖK	35.178	38.769	37.919
I.	IMMATERIÁLIS JAVAK	3.243	4.091	1.676
1.	Alapítás-átszervezés aktivált értéke	329	433	485
2.	Kísérleti fejlesztés aktivált értéke	0	0	0
3.	Vagyoni értékű jogok	2.849	3.577	1.151
4.	Szellemi termékek	65	81	40
5.	Üzleti vagy cégérték	0	0	0
6.	Immateriális javakra adott előlegek	0	0	0
7.	Immateriális javak értékhelyesbítése	0	0	0
II.	TÁRGYIESZKÖZÖK	31.935	34.678	36.243
1.	Ingatlanok és a kapcsolódó vagyon értékű jogok	20.331	20.417	19.755
2.	Műszaki berendezések, gépek, járművek	8.431	10.101	11.312
3.	Egyéb berendezések, felszerelések, járművek	3.173	4.160	5.176
4.	Tenyészállatok	0	0	0
5.	Beruházások, felújítások	0	0	0
6.	Beruházásokra adott előlegek	0	0	0
7.	Tárgyi eszközök értékhelyesbítése	0	0	0
III.	BEFEKTETETT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK	0	0	0
1.	Tartós részesedés kapcsolt vállalkozásban	0	0	0
2.	Tartósan adott kölcsön kapcsolt vállalkozásban	0	0	0
3.	Egyéb tartós részesedés	0	0	0
4.	Tartósan adott kölcsönök egyéb részesedési viszonyban álló vállalkozásban	0	0	0

5.	Egyéb tartósan adott kölcsön	0	0	0
6.	Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapír	0	0	0
7.	Befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítése	0	0	0
B.	FORGÓESZKÖZÖK	73.548	65.785	73.239
I.	KÉSZLETEK	45.939	44.159	24.981
1.	Anyagok	2.953	2.595	2.387
2.	Befejezetlen termelés félkész termékek	42.986	41.564	22.594
3.	Növedék-, hizó- és egyéb állatok	0	0	0
4.	Késztermékek	0	0	0
5.	Áruk	0	0	0
6.	Készletekre adott előlegek	0	0	0
II.	KÖVETELÉSEK	26.789	21.007	47.369
1.	Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők)	25.787	19.904	43.384
2.	Követelések kapcsolt vállalkozással szemben	0	0	0
3.	Követelések egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben	0	0	0
4.	Váltókövetelések	0	0	0
5.	Egyéb követelések	1.002	1.103	3.985
III.	ÉRTÉKPAPÍROK	0	0	0
1.	Részesedés kapcsolt vállalkozásban	0	0	0
2.	Egyéb részesedés	0	0	0
3.	Saját részvények, saját üzletrészek	0	0	0
4.	Forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0
IV.	PÉNZESZKÖZÖK	820	619	889
1.	Pénztár, csekkek	156	220	21
2.	Bankbetétek	664	399	868
C	AKTÍV IDŐBELI	82	56	4173

	ELHATÁROLÁSOK			
1.	Bevételek aktív időbeli elhatárolások	12	17	1.383
2.	Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása	70	39	2.790
3.	Halasztott ráfordítások	0	0	0
Σ	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	108.808	104.610	115.331

Az Anonim Kft. Mérleg forrás oldala

	Tétel megnevezés	2011. év	2012.év	2013.év
		e Ft	e Ft	e Ft
D.	SAJÁT TŐKE	26.458	23.801	21.201
I.	JEGYZETT TŐKE	7.000	7.000	7.000
II.	JEGYZETT, DE BE NEM FIZETETT	0	0	0
III.	TŐKETARTALÉK	307	307	307
IV.	EREDMÉNYTARTALÉK	14.860	12.641	10.651
V.	LEKÖTÖTT TARTALÉK	1.634	1.252	786
VI.	ÉRTÉKELÉSI TARTALÉK	0	0	0
VII.	MÉRLEG SZERINTI EREDMÉNY	2.657	2.601	2.457
E.	CÉLTARTALÉKOK	42	55	43
1.	Céltartalék a várható kötelezettségekre	42	55	43
2.	Céltartalék jövőbeni kötelezettségekre	0	0	0
3.	Egyéb céltartalékok	0	0	0
F.	KÖTELEZETTSÉGEK	81.577	80.282	93.808
I.	HÁTRASOROLT KÖTELEZETTSÉGEK	0	0	0
1.	Hátrasorolt kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben	0	0	0
2.	Hátrasorolt kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben	0	0	0
3.	Hátrasorolt kötelezettségek egyéb gazdálkodóval szemben	0	0	
II.	HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	11.300	16.571	23.206
1.	Hosszú lejáratra kapott kölcsön	0	0	0
2.	Átváltoztatható kötvények	0	0	0
3.	Tartozások kötvénykibocsátásból	0	0	0
4.	Beruházási és fejlesztési hitelek	11.300	16.572	23.206

5.	Egyéb hosszú lejáratú hitelek	0	0	0
6.	Tartós kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben	0	0	0
7.	Tartós kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben	0	0	0
8.	Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	0	0	0
III.	RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	70.277	63.711	70.602
1.	Rövid lejáratú kölcsönök	0	0	0
2.	Rövid lejáratú hitelek	0	0	0
3.	Vevőktől kapott előlegek	14.532	15.007	12.184
4.	Kötelezettségek áruszállításból és szolgáltatásokból (szállítók)	59.558	56.293	76.328
5.	Váltótartozások	0	0	0
6.	Rövid lejáratú kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben	0	0	0
7.	Rövid lejáratú kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben	0	0	0
8.	Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	7.487	7.411	2.090
G.	PASSZÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK	731	472	279
1.	Bevételek passzív időbeli elhatárolása	0	0	0
2.	Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása	549	196	279
3.	Halasztott bevételek	182	276	0
Σ	FORRÁSOK ÖSSZESEN	108.808	104.610	115.331

5. számú melléklet Anonim Kft. eredmény-kimutatása

	Tétel megnevezés	2011. év	2012.év	2013.év
		e Ft	e Ft	e Ft
1.	Belföldi értékesítés nettó árbevétele	152.938	154.639	289.616
2.	Export értékesítés nettó árbevétele	0	0	0
I.	ÉRTÉKESÍTÉS NETTÓ ÁRBEVÉTELE	152.938	154.639	289.616
3.	Saját termelésű készletek állományváltozása	1422	18.970	18.224
4.	Saját előállítású eszközök aktivált értéke	0	0	0
II.	AKTIVÁLT SAJÁT TELJESÍTMÉNYEK ÉRTÉKE	1.422	18.970	18.224
III.	EGYÉB BEVÉTELEK	204	1.008	3.708
5.	Anyagköltségek	40.182	38.157	52.820
6.	Igénybe vett szolgáltatások értéke	20.004	25.926	39.573
7.	Egyéb szolgáltatások értéke	2.380	2.110	6.957
8.	Eladott áruk beszerzési értéke	0	0	0
9.	Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke	32.081	50.846	148.935
IV.	ANYAGI JELLEGŰ RÁFORDÍTÁSOK	94.647	117.039	248.285
10.	Béreköltség	35.054	38.321	44.927
11.	Személyi jellegű egyéb kifizetések	1.346	1.243	1.555
12.	Bérfelrakások	5.591	5.365	5.758
V.	SZEMÉLYI JELLEGŰ RÁFORDÍTÁSOK	41.991	44.929	52.240
VI.	ÉRTÉKCSÖKKENÉSI LEÍRÁS	4.165	3.816	3.323
VII.	EGYÉB RÁFORDÍTÁS	7.302	4.084	3.732
A.	ÜZEMI (ÜZLETI) TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYE	6.459	4.749	3.968
13.	Kapott (járó) osztalék és részesedés	0	0	0

14.	Részesedések értékesítésének árfolyamnyeresége	0	0	0
15.	Befektetett pénzügyi eszközök kamatai, árfolyam nyeresége	0	0	0
16.	Egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek	0	0	0
17.	Pénzügyi műveletek egyéb bevételei	10	128	420
VIII.	PÉNZÜGYI MŰVELETEK BEVÉTELEI	10	128	420
18.	Befektetett pénzügyi eszközök árfolyamvesztése	0	0	0
19.	Fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások	2.770	1618	1542
20.	Részesedések, értékpapírok, bankbetétek árfolyamvesztése	0	0	0
21.	Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai	0	0	0
IX.	PÉNZÜGYI MŰVELETEK RÁFORDÍTÁSA	2.770	1.618	1.542
B.	PÉNZÜGYI MŰVELETEK EREDMÉNYE	-2.760	-1.490	-1.122
C.	SZOKÁSOS VÁLLALKOZÓI EREDMÉNY	3.699	3.259	2.846
X.	RENDKÍVÜLI BEVÉTELEK	0	22	0
XI.	RENDKÍVÜLI RÁFORDÍTÁSOK	0	0	0
D.	RENDKÍVÜLI EREDMÉNYEK	0	22	0
E.	ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY	3.699	3.281	2.847
XII.	ADÓFIZETÉSI KÖTELEZETTSÉG	1.042	680	390
F.	ADÓZOTT EREDMÉNY	2.657	2.601	2.457
22.	Eredménytartalék igénybevétele osztalékra, részesedésre	0	0	0
23.	Jóváhagyott osztalék, részesedés	0	0	0
G.	MÉRLEG SZERINTI EREDMÉNY	2.657	2.601	2.457

SZERZŐI NYILATKOZAT

Alulírott, Szabó Barbara büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom, hogy a szakdolgozatomban foglalt tények és adatok a valóságnak megfelelnek, és az abban leírtak a saját, önálló munkám eredményei.

A szakdolgozatban felhasznált adatokat a szerzői jogvédelem figyelembevételével alkalmaztam.

Ezen szakdolgozat semmilyen része nem került felhasználásra korábban oktatási intézmény más képzésén diplomaszerezés során.

Zalaegerszeg, 2015.05.19.

Szabó Barbara sk.

hallgató aláírása

ÖSSZEFOGLALÁS

(benyújtandó két példányban)

Az Anonim Kft. vagyoni-, pénzügyi és jövedelmi helyzetének elemzése a beszámolók adatai alapján

---

szakdolgozat címe

Szabó Barbara, Nappali/Pénzügy-számvitel/ Számvitel

Hallgató neve
tagozat/szak/szakirány

Szakdolgozatomban az Anonim Kft. vagyoni-, pénzügyi és jövedelmi helyzetének elemzését végeztem el 2011-től 2013-ig terjedő időszakra. Számításaim során a mérleg és eredmény-kimutatásadatait használtam fel. Következtetéseimet ezekre illetve a szakirodalomra alapozta. Mivel a társaság főtevékenysége út- és mélyépítéssel kapcsolatos, így nem meglepő, hogy a tárgyi eszköz és készletek állománya a legnagyobb az eszközoldalon.

A szakdolgozat első fele tulajdonképpen elméleti áttekintés, amelyből megtudható a vállalkozás létrejötte és jövőbeni tervei. Bemutattam a cég szervezeti felépítését az elszámolási rendjének legfontosabb jellemzőit, valamint kitértem a könyvviteli és beszámolási kötelezettségére is. A számviteli politika áttekintése, főbb jellemzőinek, sajátosságainak megemlítése is ebben a fejezetben történt.

A dolgozat gyakorlatias elemző része a harmadik fejezetben kezdődik 2011-től 2013-ig, tehát három év adatai alapján mutattam be elemzést, illetve az ábrák segítségével trendelőrejelzést a mutatók várható alakulására. Itt a vagyoni helyzetet elemeztem, a mérleg eszköz és forrás oldalát is részletezve, amiből kiderül, hogy a forgóeszközök között jelentős a követelések értéke, azon belül is a vevőkövetelések. A vevők forgási sebessége napokban mutatónak 30-illetve 50 nap az értéke. A vállalkozás 30 napos fizetési határidővel állítja ki a számláit, de az ágazatra jellemző a határidőn túli fizetés. Ha a fizetési fegyelem javulna, akkor a vállalkozás is előbb jutna a pénzéhez. A forrás oldalon a kötelezettségek növekedése a legszembetűnőbb. A szállítói kötelezettségek és

a rövid lejáratú hitelek vannak többségben. A vagyon fedezettségéből kiderül, hogy a vállalat külső finanszírozást vesz igénybe. A tőkeszerkezeti mutatók értékéből kiderül, hogy a társaság saját forrásból nem tudja egyelőre a vagyonát gyarapítani. A saját tőkével szemben túl sok a kötelezettsége-leginkább a szállítókkal szemben. A forgóeszközök állománya éppen csak fedezi a rövid lejáratú kötelezettségeket, az lenne a jó, ha a kétszerese lenne.

A negyedik fejezetben elemeztem a vállalkozás pénzügyi helyzetét likviditási és tőkeáttételi mutatókra egyaránt. A mutatók értékeléséből kiderül, hogy a cégnek likviditási gondjai vannak. A rövid lejáratú kötelezettségeket nem tudják fedezni saját forrásból. A jövőben ezeknek a mutatóknak az értéke várhatóan javulni fog, mert a vállalkozás pénzügyi lízing kötelezettsége időről időre csökken.

Az utolsó fejezetben a társaság jövedelmezőségi szerkezetét elemeztem, az eredménykimutatás adatai alapján. Az árbevétel-, tőke-, élőmunka- és eszközarányos jövedelmezőségi mutatók értékéből kiderül, hogy a vállalkozás jövedelmezőségi helyzete romlott.

A hatékonysági vizsgálatra is kitértem, amely javuló tendenciát mutatott, ezzel egy időben nőtt az árbevétel is. A mérleg szerinti eredmény viszont évről évre csökkent. Levezetésre került a nettó termelési érték is. A komplex hatékonysági mutató 2011-ben volt a legmagasabb, a vállalkozás hatékonysága javult. A parciális hatékonyság mutatóknál számítottam élőmunka-, bér-, eszköz-, tőkehatékonyság és termelési költség szintet. Az élőmunka hatékonyság és eszközhatékonyság növekedett, mivel 2013-ban volt a létszám a legmagasabb. Termelési költség szint is növekedett, ezzel egy időben az anyagköltség is nőtt. A végén az eredmény elemzését végeztem el. Az eredménykategóriák közül minden csökkenő értéket mutat. Az adófizetési kötelezettségük is csökkent.

Összességében megállapítható, hogy a vállalkozás likvidálása a vizsgált időszakokban csökkent, ami kedvezőtlen hatásúnak tekinthető, mivel a vállalatnak túl sok a rövid lejáratú kötelezettsége. A jövőben növelheti az eredményességét, ha folyamatosan törleszti hiteleit, ezáltal csökkennek a kötelezettségei és emellett megvizsgálom az alvállalkozók ilyen mértékű szükségességét is.